12 OLDAL ☒ ÁRA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam | Subotica, SZERDA, 1925 február 18. | 47. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. .·. Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Magyar vereség — magyar tanulság

Zágoni Istvánnak az Erdélyi Magyar Párt egyik vezetőjének szerkesztésében megjelenő *Keleti Ujság*, az erdélyi magyarságnak legtekintélyesebb és legelterjedtebb napilapja legutóbbi számában közölte ezt a vezércikket. A vezércikkel, mely mindenben a Bácsmegyei Napló álláspontját igazolja, meg kell ismertetnünk a jugoszláviai magyarságot is.

A jugoszláviai magyar párt vereségében olyan számokat mutat fel az érdeklődő előtt, amelyeknek tanulságait minden kisebbségi magyar politikának figyelembe kell vennie. Az utódállamok magyarságának nem mindenben azonos a helyzete, de a kisebbségi politika alapelvei ugyanazok s a törekvés végső célja is egy: a fejlődés feltételeinek, a jogegyenlőségnek biztositása. Az utódállamok eddigi magyar mozgalmainak minden tapasztalata közös tanulságot jelent s a hatesztendős kezdő kisebbségi életnek a tapasztalatok felhasználására igen nagy szüksége van.

1.

Jugoszláviában sulyos vereséget szenvedett a magyar párt, de *nemcsak felülről, hanem alulról, a népitélet részéről is.* A kisebbségi lapok magyar gyász-ról irtak és a következő napokon kidobták az egymásközötti vita nyilvános asztalára az ujabb jelszót: *ne csak gyászoljunk.* A vita még halk szavu, a nagy távlatból, ahonnan mi nézzük, nem olyan nagy az ellentét még, mert egyelőre arról van szó, hogy ki a hibás, de az ellentét mélyülni és élesedni fog, ha a tapasztalatoknak, a gyászos szomoruságnak következtetéseit nem az egymást megértő jószándékkal fogják kölcsönösen és együttesen értékesiteni a jövendő számára. S a halkszavu vitába beleesett egy éles, kihivó hang is, amilyen szokatlan volt ott eddig: egy erdélyi nyilatkozat, amely erőszakoltan veri össze a jelszavak kováját, hogy a gyülölködés szikrái pattogjanak szét. A fegyelembontó, az egységbontó vád jól ismert erdélyi szavai kerültek oda s ezzel felütötte fejét ott is az a jelenség, amelyből nem az egymás megértésének, hanem a vezetésre hivatottak egymás elleni békétlenségének forrása fakad.

2.

Jugoszláviában valahogyan ugy alakult ki a helyzet, hogy a pártvezetőségben nem ölelték fel az ellentétes gondolkozásokat, a közös célra törekvők véleményeltéréseit. A pártban, a pártvezetőségben, a mely erre a választásra szervezkedett és az előkészületekre forditotta minden gondját, nem maradt több, csak egyetlenegy vélemény. A pártvezetőségnek van egy lapja, amely már szervezkedésének módszereivel szembehelyezkedett a sajtó hivatásos munkásainak életérdekeivel és a jelentős sajtóorgánumokkal. Ennek ellenére minden számottevő lap támogatta a pártot és nem támogatták az ellenjelölteket. Ennek a sajtóbeli, bár jobbára hallgatólagos ellentétnek, az elkedvetelenitettek és favorizáltak támogatása közötti különbségnek, kétségtelenül meg volt a hatása, annak dacára is, hogy a vitákat a választás lezajlása utáni időre hagyták.

3.

A magyar pártnak nagy sérelme, hogy csak hatvanötezer választója van, holott százezerre becsülik a jogosultak számát. A választói névjegyzékeket mégis sikerült ott kigazitani — a mostani ellenzék rövid ideig tartott uralma alatt annyira, hogy a magyar pártvezetőség harmincötezerre teszi azok számát, akik nem tudtak a szavazók listáiba bejutni. De *hatvanötezer magyar választó közül mindössze tizezeren szavaztak a magyar párt jelöltjeire.* A pártvezetőségben nem volt ellenfél, benne az egységnek nem volt hibája. Jöttek azonban a magyar néptömegek, vezetésre hivatottak közötti ellenvéleményektől távol élő falusi és városi polgárság s megbuktatták a magyar pártot. A szuboticai választókerületben harminchatezer magyar választó közül 4159 szavazott a párt jelöltjeire. Noviszadon nyolcezer közül 3250. Szentáról nem is beszélünk, mert ott a szavazókat törülték a listából, terroristák megfélemlitő magatartásával állottak szemben. A számokból különben is elég ennyi ahhoz, hogy gondolkozóba ejtsen mindenkit, aki a kisebbségi magyar politikával foglalkozik.

A számok háttereiből nem szabad elhallgatnunk azt, hogy Szubotica városában a kormánypárt választási trükkjei is érvényesültek. De Szubotica magyar választóinak szavazatai mandátumot adtak egy ellenzéki magyar programmal fellépett Davidovics-párti jelöltnek.

Általában *ez a párt két mandátumot köszönhet tisztán a magyar választóknak,* holott ez a párt olyan éles ellentétben áll a kormánnyal, hogy semmiféle hatósági támogatásra nem számithatott. Sőt a Pasics tervei ennek a pártnak a letörését akarták elérni. Egy szinmagyar nagyobb községben. Tereminnek hivják, mindenféle párt kapott szavazatokat, a szocialisták is, a legtöbbet azonban — pár hijján ezeret — nem a magyar párt, hanem az ellenzéki Davidovics-párt tudta megszerezni.

A kormánypárt sikerében nagy része van annak, hogy a bácskai és vajdasági magyarok szavazataiból sokat tudott megszerezni. *Az eszközök, amikkel megszerezte, lehettek akármilyenek, a végeredmény azt mutatja, hogy a magyar tömegek ilyen eszközökkel szembeni ellenállásra még a legtitkosabb szavazási rendszer mellett sem voltak megszervezve.* És mutat ez a végeredmény többet is.

4.

Kockázatos feltevés a magyarpárti presztizs puszta hitére épiteni kisebbségi politikát. Jugoszláviában ez a kocka dőlt a szomoru oldalára. Az az építésneiküli tetőpolitika, a mely azt mondja: *mi vagyunk a magyar párt, mindenkit párttagnak tartunk, aki magyarnak vallja magát és mindenki helyett mi gondolkozunk, mindenkinek a magatartását mi szabjuk meg.* Jugoszláviában kiadták a magatartásra az utasitást, kijelölték a szavazók számára a neveket és *a szavazatokat mások szerezték meg.* Minden idők kisebbségi politikája számára elhallgathatatlan példa ez arra, hogy *a pártnak akkora az ereje, amilyen mélyen tudja a kötelékeit a nép rétegeibe lerögziteni.*

A párt nem számithat választási eredményekre, ha a népszervezés belső munkája nem tud megfelelő sikereket felmutatni. *A népet, a kisebbségi élet tömegeit nem lehet mellőzni a pártvezetésből* és nem szabad valóságos kötelékekkel be nem kapcsolni, mert nem nyugszik bele abba, hogy helyettük és nélküllük mások gondolkozzanak, amikor az ő életérdekeik fűződnek a magatartásukhoz. *A népnek tényleges megszervezése nélkül senki sem lehet biztos abban, hogy kik állanak a háta mögött. Jugoszláviában a hatalmi erőszak következményei sulyosak és fájdalmasak voltak, de könnyebben elviselhető a magyar párt számára, mint az a vereség, amit a magyar szavazók ejtettek rajta.*

5.

A magyar politika számára uj orientálódás utjait kell keresni. Az eredménytelenség nem csökken, hanem szakadatlanul halmozódik és a továbbhalmozás egyszerü sérelmi politikájának utján a siker reménységei nem mutatkoznak.

Jugoszláviában olyan példát mutat a választási eredmény, amely egyfelől szomoruságra ad okot, mert *magyarok buktatták meg a magyarok pártját,* másfelől bizonyságot ad ez az eredmény arról, hogy *a nép nagyobb aktivitás szükségességét tartja elengedhetetlennek, mint a pártvezetőség.* A magyar választók egyrésze a Radics horvát pártjával koaliciós kormányon állott és közös ellenzéki fronton harcoló Davidovics-pártot valószinüleg azzal a gondolattal támogatta, mert ettől az erősen harcias baloldaltól agresszivebb védelmet remélt. Akik a kormánypártra szavaztak, azok igy gondoltak viszontszolgáltatásképpen eredményt elérni. A magyar párt jelöltjeinek programjában az volt, hogy semmiféle párttal nem akarnak paktumtárgyalást. Ennek a szétforgácsolásnak következménye pedig az, hogy minden irányból elégedetlenség nyilatkozik meg a magyar párt követeléseivel szemben és a kormány a magyarnyelvü oktatás beszüntetésével fenyeget.

A nép aktivitást kiván és ha a vezetők nem viszik előbbre, *visszatartani nem tudják.* Ahányan tehették, annyifelé mentek. Mert *nem abban a korban és nem olyan körülmények között élünk, hogy a jog, törvény és igazság hangoztatásával állhatnánk a sérelmi politika improduktiv és mégis támadási felületeket mutogató bázisán.* A jugoszláviai tanulság sürgeti a reviziót, mert a választás erőpróba. De bizonyságot mutat arra is, hogy ezeknek a kisebbségi szervezeteknek nemcsak azzal a politikával kell foglalkozniok, amely a szavazó urnához készit elő, hanem fel kell ölelniök a kisebbségi gazdasági és kulturális életet a maga egészében és részleteiben.

A vajdasági radikális képviselők fenntartják külön szervezetüket

Erélyes akcióra készülnek a vajdasági érdekek védelmére

Beogradból jelentik: A kormány gyors ütemben folytatja az uj törvényjavaslatok előkészitését. A keddi napon összeült miniszter-tanács, amelyen Pasics elnökölt, több törvényjavaslattal, igy a sajtóról, az egyesülési és gyülekezési jogról, a birói áthelyezésről és a lakáskérdésről szóló törvénytervezetekkel foglalkozott. A törvényjavaslatok áttanulmányozását szükebb miniszteri bizottságokra bizták, amelynek jelentése után fog a minisztertanács dönteni.

Trifunovics Misa vallásügyi miniszter délelőtt rövid kihallgatáson jelent meg a királynál.

A demokrata párt főbizottságának ülése

Az ellenzék akcióját szerdán inditja meg a demokrata párt, a melynek főbizottsága az Imperiál szállóban ülést tart. A *főbizottság* ülésén *Davidovics* Ljuba nagy beszédet fog mondani, amelyben előreláthatólag bejelenti, hogy az ellenzéki blokk milyen eszközökkel kiván harcolni a kormány ellen. Az ellenzéki blokk vezérének beszédét politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg.

A többi párt egyelőre még nem kapcsolódott be a politikai kampányba. A muzulmán párt és a földmüves párt vezetői nem is tartózkodnak Beogradban. *Korosec,* aki két napot a fővárosban töltött, kedden elutazott és a szlovén néppárt részéről Beogradban egyedül *Hohnyec* maradt, aki mint a régi parlament alelnöke részt vesz az állami bizottság ülésén.

A vajdasági radikális képviselők

hir szerint fenn fogják tartani a klubban önálló szervezetüket, a mely a választáson lényegesen megerősödött, tekintettel arra, hogy harmincketten vonulnak be a parlamentbe. A külön szerve-

zetbe állitólag a szlavóniai és szerémségi radikális képviselők is belépnek, ugy hogy a szerbiai radikális képviselők után a vajdaságiak alkotják a legerősebb frakciót a radikális klubban, ami reményt nyujt arra, hogy érvényesiteni tudják a Vajdaság speciális érdekeit. Már most szó van arról, hogy a vajdasági radikálisok *még egy miniszteri tárcát fognak követelni.*

Dr. *Grgin* Dusán pancsevói radikális képviselő, akivel munkatársunk beszélgetést folytatott, kijelentette, hogy a vajdasági radikális képviselők fenn fogják tartani külön szervezetüket. A maga részéről — mint mondotta — elsősorban az adótörvény egységesitését tartja fontos feladatnak, mert e tekintetben éri a legsulyosabb sérelem a Vajdaságot. A választások eredményével *meg van elégedve.* A magyarság, véleménye szerint, a délbánáti területben nagy részben a radikális pártra, kisebb részben pedig a szocialistákra adta le szavazatát. Reméli, hogy a kormány a magyarság lojális magatartását *már az iskolakérdésben is honorálni fogja.* Grgin szerint Pribicsevics rendszabályai a német iskolák ellen logikus következménye a német párt politikai magatartásának.

A Novosti megkezdte az ellenzék bizonyitékainak közlését

Az ellenzék legutóbbi kommünikéjében bejelentett határozatához képest nyilvánosságra hozza a választási visszaélésekről szóló bizonyitékait, amelyek közlését kedden kezdte meg a *Novosti.* A lap a cikksorozatot *Jovanovics* Zs. batinai főszolgabiró egyik leiratának közlésével kezdi meg. A leirat, amelyet egyik szolgabirójához intézett, a következő:

»Azonnal futár utján közölje az összes jegyző urakkal, hogy azokban a községekben, ahol gyüléseket engedélyeztek, vagy amelyekben gyülés megtartását fogják engedélyezni, tekintet nélkül a főispán rendeletére és a párt nevére, felelőtlen személyek segitségével (csendőri beavatkozás nélkül) minden gyülés megtartását lehetetlenné kell tenni, ugyszintén meg kell akadályozni, hogy röpcédulák utján érintkezzenek a néppel. A felelőtleneket a jegyzők szervezzék meg.

Jovanovics Zs. s. k.«

Kormánypárti körökben a Novosti által közölt okmányt apokrifnek minősitik.

Akció a magyar osztályok megmentésére

Monstre-küldöttség megy a szuboticai főispánhoz

A középiskolák magyar osztályát — mint már megirtuk — az a veszély fenyegeti, hogy az imént betiltott német párhuzamos osztályok sorsára jutnak. *Pribicsevics* közoktatásügyi miniszter ugyanis a német osztályok betiltásával kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy a magyarnyelvü középiskolai tanitás ügyében akkor fog intézkedni, ha a magyarországi szláv iskolákra vonatkozó adatok beérkeznek a közoktatásügyi minisztériumba.

A vajdaság magyar szülők körében nagy megdöbbenést keltett a magyar tanitás tervbevett korlátozásának hire és nyomban mozgalom indult meg, hogy a magyar kisebbségi iskolázás jogának csorbitását a lehetőség szerint megelőzzék. A mozgalmat a szuboticai magyar radikális klub kezdeményezte s csatlakozásra szólitotta fel az Ipartestületet, a Lloydot és a Népkört.

Ebben a magyar szülőkre nézve rendkivül fontos ügyben *csütörtök délelőtt monstre-küldöttség fogja felkeresni Gyorgyevics Dragoszláv szuboticai főispánt, akit fel fog kérni, hogy interveniáljon a kormánynál a középiskolák magyar osztályainak változatlan fentartása érdekében.* A mozgalom vezetői felhivják a magyar szülőket, hogy teljes számban vegyenek részt a küldöttségben. A monstre-deputáció tagjai csütörtök délelőtt féltiz órakor gyülekeznek a Lloydban.

A belügyminiszter megigérte az ujságirók sérelmeinek orvoslását

Az ujságiró egyesület részéről kedden délután öt órakor küldöttség jelent meg Makszimovics Bózsó belügyminiszternél. A küldöttség, a melynek tagjai voltak *Kovacsics* Kresimir, a Jugoszláv Ujságiró Egyesület elnöke, *Sokics* Miloje főtitkár és *Ivanics* Milorád főpénztárnok, átnyujtotta az ujságiró egyesület memorandumát, amelyben a sajtó üldözése és a lapok betiltása ellen tiltakoznak. Az ujságiró egyesület a küldöttségnek a belügyminiszternél tett látogatásáról a következő kommünikét tette közzé:

— Az ujságiró egyesület küldöttségét kedden fogadta Makszimovics Bózsó belügyminiszter, aki a memorandum átvételekor megigérte, hogy az összes hatóságoknak rendeletet fog küldeni arról, hogy mikor és milyen esetekben lehet lapokat betiltani. Az ujságirók letartóztatása ügyében szintén igéretet tett a belügyminiszter, hogy szabadlábra helyezteti mindazokat, akik ellen nincs bünvádi eljárás folyamatban. Ami a sajtótörvényt illeti, a belügyminiszter kijelentette, hogy ha rajta áll, meg fogja hivni az ujságiró egyesület megbizottait, hogy résztvegyenek a sajtótörvény elkészitésének munkájában. Ez alkalommal megcáfolta egyes lapoknak azt a hirét, hogy a készülő sajtótörvény reakciós szellemü lesz.

A kommünikét Kovacsics Kresimir, a zagrebi *Novosti* főszerkesztője, *Lukovics* Koszta, a *Vreme* főszerkesztője és *Sokics* Miloje, az ujságiró egyesület főtitkára irták alá.

A küldöttség a memorandumot *Pasics* miniszterelnöknek is átnyujtotta.

A bánáti pásztorfiu karriérje

A világ leghiresebb tudományos társulata elnökévé választotta

Becskerekről jelentik: *Pupin* Mihályról, a newyorki *Columbian*-egyetem tanáráról, aki tudvalevőleg bánáti származásu, ujabb érdekes hir érkezett Becskerekre. A becskereki kereskedelmi- és iparkamara, amelynek Pupin tiszteletbeli tagja, értesitést kapott, hogy az *American Association Forthe Advancement off Science* amerikai tudományos egyesület, amely a világ leghiresebb tudományos társulata, legutóbbi közgyülésén *Pupin* Mihályt választotta meg elnökéül. Pupin székfoglaló beszédében megemlékezett szülőfalujáról, *Banatski Dvor*ról is, ahol egykor mint pásztorgyerek élt.

Pupin Mihály néhány évtized alatt szédületes karriért futott be. Banatski Dvor községből még gyerek korában elvándorolt és Csehországban telepedett le, ahol kitartó szorgalommal állandó nélkülözések között tanulni kezdett. Elvégezte a középiskolai tanulmányokat, nyelveket tanult, majd kivándorolt Amerikába, ahol beiratkozott az egyetemre.

Ma már a tudományos világ egyik legjelentősebb tagja Pupin Mihály, a Columbian-egyetem tanára.

TUDJA-E...?

TUDJA-E, hogy kicsodák a világirodalom legnagyobb munkásai?

Mi most *Jókai* Mórt ünnepeljük, sokat beszélnek csodálatos termékenységéről, el nem apadó munkaerejéről, de az ő munkássága csak az uj kornak meglepő. Kemény vetélytársai vannak, különösen az ókorban meg a középkorban.

Arisztotelesz annyi munkát irt, hogy puszta felsorolásuk egész katalógust kivánna. A természettudományról szóló müve ötven kötetből áll.

Didimus, Agusztus korabeli nyelvész, kit szorgalma miatt érczszivünek neveztek, hasonlóan könyvtárakra valót irt össze.

Raimondus *Lulus*, egy bölcseleti rendszer megalapitója, a XIII. században több mint ötszáz müvet irt az alkimiáról, bölcseletről és teológiáról. Összes munkái 4000 kötetre rugnak.

Hires ezenfölül *Leonardo da Vinci* terjedelmes sokoldalu munkássága.

Goethe rengeteget dolgozott életében s talán a rekordot éri el azzal, hogy az ötfelvonásos verses drámáját nyolc nap alatt készitette el

Tüneményes jelenség ezenkivül *Balzac*, *Dumas*, *George Sand*. Ez az utóbbi egy regényét hajnali két órakor fejezte be és nyomban ujat kezdett utána.

Lope de Vega, a hires spanyol drámairó, ötszáz drámával, vigjátékkal és kisebb jelenettel dicsekszik. Calderon már szerényebb munkásságra tekinthet vissza, amennyiben csak négyszáz drámát és nyolcvan jelenetet irt.

*

TUDJA-E, hogy miről beszél most London? Elfogtak ujra egy »macskát«, egy besurranó tolvajt, ki mint angol gentlemanhoz illik, frakkban, kifogástalan kürtőkalapban működött. Ő is ama erőmüvésztolvajokhoz tartozott, kik a Mayfair elegáns városnegyedében garázdálkodnak. Egy éjszaka a rendőrség Rutland herceg kertjében csipte meg öt egy bokor mögött, ahonnan föl akart szökni a kastély lépcsőjére. Lakásában sok ékszert leltek, melyeket ugy kaparintott el, hogy Lord Northcote palotájába mászott éjnek idején a homlokzat cirádáiba és az esőcsatornába kapaszkodva.

Nem hiába oly fejlett az angol detektivregény, nem hiába, hogy az angol irók oly élethüen tudják festeni a rablókalandokat, maguk a tolvajok s a rablók is élénk képzelettel rendelkeznek. Ez a tolvaj is nevezetes jelenség. Igen elegáns ur és életmüvész. Egyetemet végzett. 1911-ben a cambridgei Jézus-Collegium tagja volt. Itt gyakorolta először mesterségét, itt tanult meg fölmászni a házak homlokzatára. Napközben kitanulmányozta a »függőleges menetrendet«, éjjel pedig az evet ügyességével szökkent föl az esőcsatornákon, melyek más halandónak nem nyujtottak támpontot.

Delancy — igy hivják a nevezetes urat — gumicipőt, gumikesztyüt viselt az operációhoz, mint egy sebész és térdvédőt, mely valószinüleg szintén gumiból volt. Ezekkel a szerszámaival oly biztosan mászott a londoni házak falain, mint a légy. Délceg, karcsu segitőtársai voltak, délamerikaiakból és ausztráliaiakból.

Most 29 éves, 1914-ben érkezett Londonba vidékről, hol atyja mérnök volt. Őt is mérnöki pályára szánták. De nem tanult, hanem züllött, korhelykedett. Beállt a háboruban tüzérnek, majd 1918-ban megismerkedett egy gazdag özveggyel, egy nagybirtokos hölggyel. Mint mérnök mutatkozott be neki, azt mondta, hogy aranybányái vannak Afrikában, megnyerte a nő szivét, pénzét s feleségül vette. Három évig mint vidéki nagyur élt Delancy, majd eladta feleségének birtokait, feleségét egyik fiatal nőrokonával Londonba szökött, elverte a pénzt, a leányt hazaküldte. Ekkor látott uj jövedelmező mesterséghez.

Táncolt a bárokban, a táncosnők vetkőztek érte, aztán elment kenyeret keresni. Természetesen frakkban és kürtőkalapban.

Az az ur, aki a Mayfayre városnegyedben frakkban és kütrőkalapban jár a hajnali órákban, semmi gyanut sem kelt. Amint tudjuk, a tolvajok meg a betörők mélyen szemükbe huzzák sipkájukat, vörös sálat viselnek nyakukon, zsákot hátukon, melyben fürészeket s egyéb szerszámaikat rejtegetik. Zsebükben tolvajlámpa van.

Öreg, tapasztalt rendőr sohasem állitotta meg ezt a frakkos urat. Szerencsétlenségére azonban Delancy egy zöld fülü rendőrrel került szembe. Ezt a rendőrt, ki első nap teljesitette szolgálatát, éjjeliőrjáratára küldték ki, a Green-park melletti főuri telkek közelébe. Egyszerre zajt hallott Rutland herceg kertjében, meggyujtotta villamoslámpáját. Delancy ott állt egy bokor mögött, frakkban.

Erre a fiatal rendőr letartóztatta őt. Micsoda bajt csinálnak néha ezek az ujoncok.

*

TUDJA-E, hogy a törökök kit nevezznek tangóknak? Azokat az istentelen modern nőket, kik a nyugati civilizációra, a festékre, bárokra esküdtek fel és nem tartják tiszteletben Allah parancsait.

Törökország a háboru óta rohamlépésben közeledik a nyugati népek szokásaihoz. 1908-ban a török nők számos jogot vivtak ki, köztük azt is, hogy iskolába járhat, olvasni tanulhat. Miután azonban a nők elolvasták az anyanyelvükre forditott európai könyveket, kedvük kerekedett, hogy ugy éljenek, mint a nyugati nők. A háboruban már elvetették a fátyolt, csupasz arccal jártak.

Az elsőket megszólták, megkövezték. Ma már senkinek sem szur szemet, hogy egy török nő fátyol nélkül jelenik meg az uccán. Sokan közülük hivatalnoknők, a bankokban, gyárakban, minisztériumokban. Annakelőtte tilos volt vendéglőkbe menniök. Ma külön fülke van itt számukra, akár a villamosokban. Annak előtte külön női előadásokat rendeztek a szinházakban, ma azonban a férfiakkal együtt nézik végig a francia bohózatokat.

A török nők ujabban egyesületet is alakitottak. Csak öregek rázzák még a fejüket e sok »tangó«, e sok emancipált nő láttára és Allah haragját kérik az istentelenekre.

*

TUDJA-E, hogy uj arany-országot fedeztek föl Uj Mexikóban, egy sivatag fennsik délkeleti lankáin, hol azelőtt a nagy csöndet alig törte meg néha-néha ragadozó madarak kiáltása. Ma itt ezrével járnak az emberek, férfiak, nők, gyermekek, kik a Csöndes-Óceán partjairól özönlenek ide vonatokon, teherautókon, szekereken és lázasan keresik az aranyat. *Hillsboro* környékén valóságos város keletkezett már sátrakból. A föld olyan, mint a csatatér, mert ásókkal, kapákkal, csákányokkal turják fel.

Legendák szálldosnak mesés kincsekről. Beszélik, hogy egy ember egyetlen napon 18.000 font aranyat lelt. Mint Californiában 1849-ben, mint Klondikeben 1897-ben, a bevándorlók éjjel-nappal szakadatlanul ássák, vájják, csikarják a földet és örjöngve, vakbuzgó hittel szitálják-szitálják, mert minden rögben ott lehet a szerencse, a jövendő, az arany.

*

TUDJA-E, hogy egy illemkönyvet találtak a XV-ik századból.

Ez az illemkönyv a *jobbmodoru ifjuságnak*, mely a király asztalánál foglal helyet, a következő tanácsot adja:

— Illetlenség azzal a kezeddel kifujni az orrodat, mellyel a hust tartod. Mindig a másik kezeddel fujd ki az orrod.

Egy századdal később még szigorubb követelményekkel léptek föl az előkelő világ oktatói:

— Az igazi gavallér a mártástól szennyes ujját sohasem töröli nadrágjába, vagy harisnyálába.

Vigyázzunk, ne viselkedjünk ugy, mint a müvelt franciák.

K. D.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kalotaszegi magyarság kongresszusáról irt beszámolójában érdekes történetet beszél el az egyik magyar ujság munkatársa. »Egyetlen fájdalmas tényt hallottunk Kalotaszegen — irja —. Egy székelyföldi ref. lelkész szerint — ha igaz — vannak magyar vidékek, ahol hirét se hallották a Magyar Pártnak. Ez nagy sivárságát, nemtörődömségét jelenti az ottani magyar papságnak, intelligenciának. Azokat a papokat, lelkészeket a kongruán kivül aligha érdekli a saját hiveik ügye is. Elhisszük, tudjuk, hogy vannak ilyen papok. Hál' Istennek nálunk a Királyhágón innen más a helyzet. A mi magas lelki és szellemi intelligenciáju római katholikus és ev. ref. papságunk, lelkészeink, földbirtokosaink lelki szegénységet nem visznek ponyvára. Az erdélyi bérceken — ugy látszik — nem csak sasok születnek, de vakondokok is. Mi büszkék vagyunk a mi papságunk lelkületére. A vád sulyosan hull rá gróf Majláth és Nagy Károly püspökökre. Ők feleljenek reá.«

*

Az aradi »Erdélyi Hirlap«, mint megirtuk, megkérdezett néhány román politikust, hogy mi a véleményük az erdélyi Magyar Pártról és általában a kisebbségi magyar politikáról. A nyilatkozatankétra Zima Tibor magyar kamarai képviselő most hosszabb cikkben reflektált. »Mi egy percig sem titkoltuk el azt a meggyőződésünket — irta —, hogy a Magyar Párt mai vezetősége, ugy ahogy Brassóban összeállitódott, nem alkalmas annak a demokratikus politikának folytatására, amelyre az erdélyi magyarság kisebbségi helyzeténél fogva utalva van. Talán még nem szürődött be egészen az erdélyi magyarság lelkületébe az a meggyőződés, hogy népkisebbségi helyzetünk szükségképen demokratikus politikára utalja Erdély magyarságát, bármi más lett légyen is előbb a politikai hitvallás, amelyre egyesek közülünk, vagy valamennyien együtt esküdtünk. A Magyar Párt mai vezetősége — ez tagadhatatlan — negációja ennek a megismerésnek, ennek a politikai irányzatnak. Nincs okunk ebből titkot csinálni, annál kevésbé, mert e jelenség eredői könnyen megismerhetők és régi igazság, hogy: tout compris, c'est tout pardonner. Mik ezek az okok? Részint a konzervativ magyar természetnek irtózása a régi, begyökeresedett politikai hitvallással való szakitástól, részint a Romániában uralkodó rezsim áldemokráciájának visszataszitó jelenségei s ennek természetes reakciója a lelkekben, részint a demokratikus elvek fiaskói, amelyekért a világ népe Wilsonnak és a francia demokrácia imperializmusának adós, végül pedig — s erről kellett volna első helyen szólnunk — a pártszervezet kiépitetlensége, vagyis ugyanaz az ok, ami miatt a kormány képviselői mindmtalan azt vetik a párt szemére, hogy nem képviseli az összmagyarságot, nem inkarnációja az ittélő magyarság politikai magatartásának és törekvéseinek. Valóban, mi is azt tartjuk: aki az erdélyi magyarok között tulzó, irredenta, sovén érzelmü nacionalista volt, az már rég elhagyta Erdélyt, azt vagy elvitték innen az érzelmei, vagy elhagyni kényszerült azt a földet, amelyen az uj gazda sovinizmusa nem tür meg kisebbségi sovinizmusokat. Akik itt maradtunk, azokra, ha a meggyőződés nem, az életviszonyok kényszere parancsolja a megalkuvást, a türelmességet, keresését az egymásmellett-élés legbékésebb és legkedvezőbb feltételeinek, a jogokban való egyenlő osztozkodás lehetőségét, egyszóval a demokráciát, wie est steht und geht. Valóban a pártvezetőség mai összeállitása nem ezt a mentalitást tükrözteti vissza, nem pedig azért, mert nincs meg az erdélyi magyarság szervezkedési szabadsága, nincs meg a lehetősége annak, hogy nyilt gyülekezés, szabad agitáció, pártértekezletek korlátozás nélkül való megtartása, tehát a szervezkedésnek világszerte elfogadott eszközeivel épitsük ki azt a politikai pártot, amely képviseletünkre hivatott. Amig ez a szabadságunk nincs meg, addig a kormány nem használhatja ellenünk fegyverül azt a vádat, hogy a Magyar Párt nem képviseli Erdély egész magyarságát. Adja meg a kormány a szervezkedés lehetőségét és szabadságát s akkor a vád megdől. De ezt elvonni a magyarság elől, hogy a szervezetlen erőket oldott kéve módjára könnyebben lehessen csábitani vagy kényszeriteni más politikai törekvések igájába s ugyanakkor a szervezetlenség vádját emelni az egyetlen még lehetséges szervezet ellen: ez igazi machiavellizmus, még pedig modern kiadásban.«

Letartóztatták Kraft István támadóit

A sziváci aljegyző vezette a felelőtlen elemeket

Somborból jelentik: A sombori törvényszék vizsgálóbirája befejezte a vizsgálatot a dr. *Kraft* István németpárti képviselőnek Szivácon történt sulyos bántalmazása ügyében és beterjesztette jelentését az államügyészségnek. A vizsgálóbiró jelentése alapján a sombori ügyészség *elrendelte a merénylettettességének gyanuja miatt Tanurdzsics Sztanko sziváci községi aljegyző, Leskovác Szlavko dobrovoljác és Pankov Stevan fogyasztási ellenőr letartóztatását*, akiket kedden beszállitottak a sombori ügyészség fogházába. A letartóztatottak szabadonbocsátása fejében *többen magas kauciót ajánlottak fel*, azonban a biróság a kérelmet *visszautasitotta*.

A vizsgálóbiró eddig tizenhét tanut hallgatott ki, akiknek vallomásából megállapitotta, hogy Tanurdzsics, Leskovác és Pankov voltak a véres támadás vezetői, felelősség terheli azonban *a sziváci rendőrvezetőt és két rendőrt* is, akik az aljegyzőt figyelmeztették a németpárti jelöltek megérkezésére. Emiatt a rendőrök ellen is megindult a bünvádi eljárás.

Coolidge leszerelte a szenátus ellenzékét

Bonyodalmak Kellog külügyi államtitkár kinevezése körül

Newyorkból jelentik: *Coolidge* elnöknek sikerült leszerelnie a szenátus ellenzékét, amely helytelenitette, hogy az elnök olyan ridegen menesztette *Hughest* és helyébe *Kellogot* nevezte ki. Az ellenzék *Gardiner* kinevezésével sem értett egyet és kifogásolta több fontos külképviselet vezetőségének betöltését. Az elnök és a szenátus között megállapodás jött létre, hogy *még e héten jóvá fogja hagyni Kellog külügyi és Gardiner földmivelésügyi államtitkár kinevezését, Warren főállamügyész ellen azonban nem adja fel az ellenzék a maga rosszaló álláspontját.*

Johnson szenátor hajlandónak mutatkozott arra, hogy a külügyi bizottságban az ugynevezett engesztelhetetlenek különválasztják a párisi pénzügyi egyezmény dolgát az uj miniszterek kinevezésétől, de *módot adnak arra, hogy Kellog mielőbb megjelenhessen a szenátus külügyi bizottsága előtt és megvédelmezhesse párisi politikáját.*

Igy történt aztán, hogy Borah szenátor, aki a külügyi bizottságot eredetileg szerdára akarta összehivni, miután tegnap értesült, hogy az ellenzéket Coolidgenak sikerült megnyernie, délutánra összehivta az ülést és *a bizottság vita nélkül egyhangulag járult hozzá Kellog kinevezéséhez.* Nyomban értesités ment Londonba és Kellog már kedden hajóra szállt, hogy mielőbb megjelenhessen a külügyi bizottság előtt.

Sikkasztásért és bigámiáért elitélték a Landau-gyilkosság tettesét

A biróság négy és fél évi összbüntetést szabott ki Dóbé Nándorra

Az itélet kihirdetése után szabadlábra helyezték

Budapestről jelentik: A törvényszék Denk-tanácsa előtt kedden ujból vádlottként állt *Dóbé* Nándor izsáki borbély, aki ellen a kommün óta eltelt

öt és fél év alatt összesen negyvenhat bünügyben indult eljárás.

Dóbét, mint emlékezetes, *Landau* Adolf borkereskedő meggyilkolása miatt annakidején három évi börtönre itélték, amit a tábla két és fél évre szállitott le. A gyilkos borbély *már régebben* kitöltötte büntetését, azonban nem helyezték szabadlábra, mert egyéb ügyeiben még folyt ellene az eljárás. A keddi tárgyaláson elsősorban sikkasztás miatt vonta felelősségre a biróság, ugyanis Dóbé 1919 őszén özvegy Duzsik Edénének a rábizott bútorait az asszony távolléte alatt eladta. Ezzel a váddal szemben Dóbé azzal védekezett, hogy közös háztartásban élt Duzsiknéval, akit azonban elkergetett magától, mert *lonáson* érte. Hogy az asszony távolléte alatt mi történt a bútoraival, arról nem tud, de *valószinűnek tartja, hogy azokat az Izsákon garázdálkodó felelőtlen elemek vitték el.*

A másik vádpont az volt Dóbé ellen, hogy *Weisz* Béla izsáki kereskedőt hangos zsidózás közben megverte. Dóbé beismerte, hogy Weisz ellen sulyos testi sértést követett el és kijelentette, hogy emiatt bünösnek érzi magát.

— Éppen akkor jöttem haza Kecskemétről — vallotta Dóbé — és Weisz volt az első zsidó, akivel találkoztam. Ezért hagytam helyben. Most már belátom, hogy helytelenül cselekedtem.

Weisz Béla előadta, hogy *a csendőrök mentették ki Dóbé kezéből.* Hosszu ideig munkaképtelen volt sérülései következtében.

A törvényszék ezután Dóbé *kettős házasságával* foglalkozott. A vádirat szerint

Dóbé Nándor 1919 október elsején házasságot kötött Izsákon Novák Elvirával, noha még ma sem vált el Esten Etelkától,

akit több mint tíz esztendeje vett el feleségül.

— Ebben az ügyben is bünösnek érzem magam, — vallotta Dóbé — de enyhitő körülményül kérem betudni, hogy *Novák Elvirát kötelességből vettem el.* Olyan helyzet állott ugyanis elő, hogy *uri becsületemnél fogva feleségül kellett őt vennem.*

A biróság tanuként ki akarta hallgatni erre vonatkozólag Novák Elvirát és Esten Etelkát, azonban

mindketten megtagadták a vallomástételt, hivatkozással a törvénynek arra a paragrafusára, hogy a feleség nem tartozik a férje ellen vallani.

A tárgyalási elnök ezután az iratokat ismertette, amelyekből kiderült, hogy Dóbét 1896-ban itélték el csalásért, majd 1897-ben lopásért, 1907-ben magánokiratbamisitásért, 1911-ben közokiratbamisitásért és pénzhamisitásért és 1918-ban ujból csalásért sujtották szabadságvesztéssel.

A biróság Dóbét sikkasztás és kettős házasság büntettében, továbbá könnyü testi sértés vétségében mondotta ki bünösnek és ezért *két évi és négy hónapi börtönre*, továbbá kétszázezer korona pénzbüntetésre itélte.

Mórocza Dénes dr. ügyész bejelentette ezután, hogy Dóbénak a Landau-ügyből kifolyólag már van egy két és féléves, jogerős itélete és összbüntetés kiszabását kérte. A biróság

az összbüntetést négy és fél esztendőben állapitotta meg, majd elrendelte Dóbé Nándor szabadlábrahelyezését,

miután büntetését az eddig elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

A német fegyverkezés titkai

Mit állapitottak meg a katonai ellenőrzők?

Rómából jelentik: *Morandi*, a *Tribuna* berlini tudósitója jelenti, hogy szövetséges körökből szerzett értesülése szerint a németországi katonai ellenőrző bizottság jelentésének legfontosabb része *a Reichswehrnek adott titkos utasitásokról* szól. A bizottság jelentése a következőket állapitja meg:

1. A németországi *Reichswehr készletei mindenben nagyobbak*, mint amennyire egy százezer főnyi hadseregnek szüksége lehet.

2. A Reichswehr oly *osztagokkal és olyan fegyverekkel rendelkezik, amelyek tilosak.*

3. A lovasság tilalom ellenére *géppuskákkal van felszerelve.*

4. Az egyetemeken *titkozó irodák működnek.*

5. *A megállapitott 5 százalékos számon messze túlmentek.*

6. *A rendőrség gyakoriatok alkalmával fegyvereket és felszerelést kap.*

7. A Reichswehr és a rendőrség között *rendes viszonossági egyezmények vannak.*

8. A német fegyverkezésnek a fegyverszünet idején volt állapotáról szóló *iratok eltüntek.*

9. A hadügyminiszter a versaillesi békeszerződés ellenére *polgári tisztviselőkkel mozgósitási terveket készitet.*

10. A *gyáraknak gépeit* nem mind tették használhatatianokká és ezek most *fegyvereket gyártanak.*

A jelentés *még kiemeli azt is*, hogy sok munkást, akiknek árulása révén ezek az adatok tudomásra jutottak, nyomban és szigoruan megbüntettek.

CIRKUSZ

Kékszakáll hat feleségének nagygyülése

(Emlékszünk még a Bácsmegyei Napló minapi riportjára, amely beszámolt arról, hogy egy házasságszédelgő, poligamista álmérnok hat felesége értekezletre gyült egybe, hogy férjük ellen megbeszéljék a teendőket. Így folyhatott le az értekezlet:)

Első számu hitves: Miután ugy látom, hogy mindannyian együtt vagyunk, az ülést megnyitom.

Második számu: Élien!

Első: Egyben bejelentem, hogy az elnöklésről lemondok és kérem az értekezletet, hogy válassza meg a korelnököt. A legidősebb hölgy jelentkezzen.

(Mély és kinos csend.)

Első: Mi az? Senki se jelentkezik?

Harmadik: Ne szerénykedjen! Maradjon csak az elnöki székben.

Első: Kikérem magamnak! Még adok magának egy-két év fórt.

Negyedik: Ne tessék személyeskedni! Térjünk át a tárgyra. Bár azt hiszem, hogy én vagyok a legfiatalabb . . . *(Heves ellentmondások és zaj minden oldalon.)*

Harmadik: Ilyen fiatal! *(Derültség.)*

Negyedik . . . vállalom a korelnökséget, azzal az elvi kijelentéssel, hogy a teremben akad néhány idősebb hölgy is. Felkérem a legfiatalabb hölgyet, hogy mint korjegyző foglalja el mellettem ezt a helyet. *(Mindenki jelentkezik, ő maga is.)* Mondjuk, hogy a hatodik számu őnagysága legyen a korjegyző, sorrendben ugyis ő a legfiatalabb.

Harmadik: Már akkor viszonya volt a férjünkkel, amikor én voltam a felesége.

Hatodik: Alias rágalom! Engem egyszerre vett el a negyedik nejével, csak rossz sorszámot kaptam.

Negyedik *(mint elnök):* Térjünk át, hölgyeim, a tárgyra. Mi azért jöttünk ide, hogy megbeszéljük a törvényszéki tárgyalás anyagát. A vádlott ellen, aki hatszor nősült meg, anélkül, hogy előző nejeitől elvált volna, nekünk kell adatokat szolgáltatni a tek. törvényszéknek.

Harmadik: Elég adat az, hogy itt vagyunk!

Negyedik: Nekünk elég, de a törvénynek nem. Hölgyeim, mondják be sorra a panaszaikat.

Első: Azzal az ürüggyel, hogy elromlott az órája, kölcsönkérte brilliáns karkötő-órámat és elajándékozta valami szemét nőnek.

Második *(felfortyan):* Pardon! Kikérem magamnak! Az a szemét nő én voltam! Nászajándékul adta nekem az órát és én egy duplaannyi értékü aranytárcát vettem neki.

Első: Nem szégyelli magát? Elfogadni egy lopott dolgot.

Második: Maga szégyelje magát! Csak aranycigarettatárcával tudta megtőzni a férjünket.

Első: Kuss!

Második: Aki mondja!

Első *(napernyőt ránt):* Nesze te piszok! *(Kölcsönös könnyü testi sértés.)*

Negyedik: Hölgyeim, ne vitatkozzanak!

Első: Ezt nem viszi el szárazon. Majd a biróság elé megyünk!

Második: Azt akarom!

Negyedik *(csenget):* Ne tessék itt most szórakozni, hanem térjünk át a tárgyra.

Ötödik: A szóbanforgó órát később nekem ajándékozta, de aztán tőlem is kölcsönkérte azzal, hogy az övé nem jár. Elment és azóta nem láttam.

Negyedik: A férjünket?

Ötödik: Nem. Az órát.

Negyedik: Ön hogy került a barátunkhoz?

Ötödik *(elpirulva):* Tisztán és érintetlenül . . . *(Derültség.)*

Harmadik: Csak ezt ne mondta volna!

Ötödik: Kikérem magamnak! Ne tessék a női becsületemet kétségbevonni. Ön céda teremtés!

Harmadik: Kegyed cafat!

Ötödik: Magácska rongy!

Harmadik: Ezért beperelem!

Ötödik: Tegye azt!

Negyedik *(csenget):* Kérem a hölgyeket, hogy térjenek a tárgyra, különben kénytelen leszek a renitenskedőket rendreutasitani.

Hatodik *(nevet):* Jó vicc! Ő utasit rendre valakit!

Negyedik: A hatodik feleséget rendreutasitom!

Hatodik: Inkább azt mondja meg, hogyan csalta meg lépten-nyomon ezt a szegény embert.

Negyedik *(csenget):* Hallgasson!

Hatodik: Akkor bezzeg nem csengetett. Maga csak kihasználta és megcsalta ezt a szegény embert.

Negyedik: Még védi azt az aljast?

Hatodik: A kisasszony az alias!

Negyedik: Kiről beszél?

Hatodik: Magáról. Maga az egyetlen kisasszony itt a társaságban, akivel sohse esküdött meg a törvény előtt. Mi legalább nagyságos asszonyok vagyunk. *(Káröröm minden oldalon.)*

Negyedik: Maga már akkor se volt kisasszony, amikor hozzá ment!

Hatodik *(hozzávág egy széket):* Nesze te . . . *(nem illik leirni.)*

Negyedik *(elalélva):* Most elájulok, de ügyvédem utján megteszem ön ellen a feljelentést sulyos testi sértés és közszemérem elleni büntett miatt. *(Elájul.)*

Hatodik: Mint jegyző átveszem az elnöki széket. *(A volt elnöknőt lerugja.)* Inditványt kérek!

Első: Inditványozom, hogy az értekezletet fejezzük be, mert hiszen a kitüzött célt már elértük.

Hatodik: Hogy-hogy?

Első: Éppen elég anyagot szolgáltattunk a tekintetes törvényszéknek . . .

Stella

A belügyminiszter visszavonta a horgosi magyarok kiutasitását

A kiutasitottak küldöttsége Beográdban

Horgoson, mint jelentettük, a községi jegyző hétfőn délelőtt hetvenhat magyar gazdát maga elé idézett és közölte velük, hogy pénteken családostul el kell hagyniok az ország területét. A kiutasitást a jegyző azzal indokolta, hogy a hetvenhat gazda állampolgárság iránti kérvényét a belügyminisztérium még januárban, hiányos felszerelésük miatt, visszautasitotta és ugy döntött, hogy ezek a polgárok nem maradhatnak meg az állam területén.

A kiutasitottakat, akik közül soknak huszholdas birtoka van a határon innen, ez az intézkedés rendkivül sulyosan érintette. Ezért a keddi napon küldöttséget menesztettek a belügyminisztériumba, hogy orvoslást kérjenek. A küldöttséget *Groll* Milán, a szuboticai kerület demokrata képviselője és *Popovics* L. Milán, a »Demokratija« főszerkesztője vezették *Makszimovics* Bózsó belügyminiszterhez. Az intervenció sikerrel járt, amennyiben a belügyminiszter azonnal elrendelte a kiutasitás visszavonását és a belügyminisztérium Bácska—Bánát—Baranya ügyosztálya 11/5. számu február 17-ikén kelt rendeletével megengedte, hogy a hetvenhat gazda tovább is Horgoson maradhasson, amig állampolgárságuk ügye véglegesen nem rendeződik. Egyben utasitotta a minisztérium a helyi hatóságot, hogy az állampolgársági kérvényekhez szükséges okmányokat, a hiányzó mellékleteket pótlólag terjessze fel.

LEHULL A LEPEL

Beniczky Ödön volt magyar belügyminiszter nyilatkozata a Somogyi-gyilkosságról — Kilencvennégy atrocitás aktái Minden nyomozást azonnal beszüntettek

Somogyit és Bacsót az Ostenburg-különitmény tagjai gyilkolták meg

Budapestről jelentik: *Beniczky* Ödön volt belügyminiszter hosszu és részletes nyilatkozatban válaszol a kormánynak arra a félhivatalos kommüniké jére, amely szerint a Bethlen-kormánynak azért nem volt módjában a Somogyi-gyilkosság tettesei ellen eljárni, mert Beniczky — noha Bethlen miniszterelnök felkérte erre — *megtagadta* azt, hogy utódját erről a kérdésről tájékoztassa.

Beniczky megállapitja válaszában, hogy ez a félhivatalos beállitás »az első betűtől az utolsóig perfid és szemérmetlen hazugság.«

— Bethlen ur — mondja — annakidején általában felszólitott, hogy bocsássak rendelkezésére adatokat *egy-két* ügyre vonatkozólag, amelyek okmányilag bizonyithatók. Noha azon a véleményen voltam, hogy ennek semmi értelme, hiszen *eleget kilinceltünk annakidején minden eredmény nélkül Siófokon, majd utóbb a Gellért-szálóban,* mégis tudomására hoztam Bethlen urnak nem egy-két, hanem *kilencvennégy esetet.* Mind a kilencvennégyet hivatalos akták alapján. Ebből kilencvenkettőt *Mattyasovszky* György budapesti főkapitánynak beadványából vettem, aki panaszkodott, hogy *a katonai hatóságok nem intézik el ezeket az ügyeket.* Ennek ma már *negyedik éve.* Milyen intézkedések történtek ezalatt az idő alatt a feljelentett büntettek kideritésére és megtorlására?

Prónayék mindig szerették a hentesek

— A kilencvennégy eset között — folytatja a nyilatkozat — egy sincs »népitélet« és »szenvedélykirobbanás«, ezeket a hivatalos felfogásra való tekintettel mellőztem. *Kizárólag zsarolással vagy rablással kapcsolatos dolgokról volt szó.* Egy példa. 1919 december 11-ikén Komárom—Ujszöny állomáson a szegedi vadászzászlóalj tisztjei leszállitották a vonatról *Müller* József marhabizományost és *Grósz* Mihály nagyvágót, akiknek tárcájában, mikor hatósági igazolványaikat elővették, nagyösszegü bankjegyeket láttak. A Sandbergre vitték őket. A következő év május 23-ikán *Grósz Mihály holttestét Ujkomáromnál kifogták a Dunából.* Müllernek azóta sincsen nyoma. Magánhirem szerint *elevenen megsütötték.* Azért emlitettem meg ezt az esetet, mert azt bizonyitja, hogy a szegedieknél mindig megkülönböztetett figyelemnek örvendtek a hentesek, vendéglősök, akiknek tele szokott lenni a bugyeliárisuk . . .

Beniczky ezzel kapcsolatban teljes szövegében közöl egy jegyzőkönyvet, a melyből kiderül, hogy *a szegedi vadászzászlóalj százezer korona erejéig megzsarolta 1920 május 5-ikén G. Lajos vendéglőst,* aki az életveszélyes fenyegetésekkel kikényszeritett összeget *Takátsy Gyula századosnak, a Prónay-zászlóalj tiszti százada parancsnokának adta át.* A pénz átvételét Takátsy és *Heinbach* főhadnagy a most nyilvánosságra hozott jegyzőkönyvben nyugtázzák.

A Duna-Tisza közéről elmenekült a rendőrség

— A duna-tiszaközi atrocitásokról — hangzik tovább Beniczky nyilatkozata — hasonló naivitással több napig diktáltam az ügyészségnek az adatokat, akkor is Bethlen ur felhivására. Ez is haszontalan munka volt. Akkor azután maga *Apponyi* Albert gróf lépett közbe és ennek következtében *Gábor* Béla pestvidéki főkapitány nagy apparátussal nyomozott a Duna-Tisza közén. A tetteseket letartóztatta. Erre az történt, hogy *a tetteseket szabadlábra helyezték, a nyomozók sürgősen visszatértek Budapestre és Gábort kevéssel utóbb nyugdijba küldték.* A pestvidéki főkapitány ezalkalommal kijelentette *Székely* Ferenc dr. és *Dombovári* Géza dr. ügyvédek előtt, hogy *a nyomozóknak éjszaka hanyatt-homlok kellett Budapestre menekülniök.* »Név szerint nem nevezte meg azon egyéneket — irja a két ügyvéd — akik a rendőrséget a tettesek elbocsátására kényszeritették, de Gábor Béla annyit kijelentett, hogy a nyomozat sikertelenségének az volt a fő oka, hogy *a rendőrség nincs ütközetekre berendezkedve.*« Mi sem természetesebb, hogy ezután Solton a »felelőtlen elemek« örömükben belövöldöztek a zsidó házakba és *Lederer Adolf kereskedőt puskatussal agyonverték.*

A Somogyi-gyilkosság

— A félhivatalos közlemény azt állitja, hogy a miniszterelnök felhivásának különösen a Somogyi-ügyben tagadtam meg. Mit tesz Isten? *Beadványomnak 30-ik pontja a Somogyi—Bacsó-féle rablógyilkosság volt.* Igen lemérsékelt tisztelettel kérdezem ma, 1925 tavaszán: mit tett tehát az oly nagy hangon szónokló és nyilatkozgató Bethlen ur az emlitett rablógyilkosság megtorlása érdekében 1921 nyara óta? Most *énrám* haragszanak, pedig nem én voltam az, aki Somogyi Bélát agyonütötte és nem én voltam az, aki a halott Somogyi Bélának monogrammos aranyóráját hazafias felháborodásában zsebrevágta!

Beniczky Ödön ezután részletesen ismerteti a Somogyi-gyilkosság nyomozásának lefolyását. A detektiveket egy tábori zöld szövetnadrág és egy csikos zsebkendő vezette nyomra, amelyeket a gyilkosság szinhelyén találtak; az utóbbiba *K. D. 277.* monogramm volt hímezve. Megállapitották azonkivül, hogy Somogyi Bélát és Bacsó Bélát katonatisztek, polgári ruhás személyek és egy tengerésztiszt hurcolták el az A. 3—36. számu autón. Közli Beniczky azt a végzést is, amellyel *Marinovich* Jenő főkapitány a nyomozást váratlanul beszüntette. A végzésből kiderül, hogy a főkapitány *szóbeli utasitást kapott valakitől a nyomozás beszüntetésére.* Beniczky, aki mint belügyminiszter a főkapitány közvetlen főnöke volt abban az időben, nem árulja el, hogy *ki adta a szóbeli utasitást.*

Egyik tettes: Kovarcz Emil főhadnagy

Beniczky feleplezéseivel párhuzamosan a *Népszava* is közölte a Somogyi-gyilkosság nyomozásának aktáit. Ezekből kiderül, hogy az *A. 3—36-os* autó a rendőrség megállapitása szerint az *Ostenburg-különitmény kocsija volt,* a zsebkendő pedig *Kovarcz* Dezső hadapródiskolai növendéké, akinek bátyja, *Kovarcz Dezső főhadnagy az Ostenburg-különitményben szolgált.* Ez a Kovarcz Emil a rendőrség megállapitása szerint résztvett a gyilkosságban.

FORD TAXIK
5 SZEMÉLYRE
KLEIN GÉZA
SUBOTICA
563

Losoncon sortüzet adott a rendőrség a tüntető kommunistákra

Folytatódnak a drágaság elleni tüntetések Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A kommunisták hétfőn a maehrisch-ostraui kerületben nagyarányu tüntetéseket rendeztek a drágaság ellen. Mintegy 14.000 ember vett részt a tüntetéseken. A kommunista szónokokat a tömeg meghallgatta, azután rendben és csendben széjjeloszlott.

Tüntetések voltak Szlovenszkó nagyobb városaiban is s itt az egyik *véres lefolyásu volt. Losoncon* Taussig kommunista képviselő lett volna a gyülés szónoka. A gyülést a rendőrség betiltotta, de *a tömeg keresztültörte a rendőrkordont, mire a rendőrség sortüzet adott.* Számos sebesülés történt. A rendőrségnek végre sikerült a tömeget a mellékuccákba szoritani, ahol *az üzletekben nagy kárt tettek.* Harminc egyént letartóztattak.

A Vajdaság fizette a legtöbb adót az 1924. évben

Másfélmilliárd volt az ország multévi egyenesadó bevétele

A közvetlen adók beográdi igazgatósága most adta ki statisztikáját az elmult 1924. évben befolyt adókról. Az adatokból kitünik, hogy az adóbehajtás az ország különböző vidékei között a Vajdaságban, továbbá Boszniában és Hercegovinában volt a legintenzivebb. A Vajdaság az előző évekhez képest jelentékenyen több adót szolgáltatott be, amit a jelentés azzal magyaráz, hogy itt eddig *nem* volt adókivetés, hanem csak adóelőlegeket fizettek, ugy hogy a mult évben a kivetések megkezdésénél nagy hátralékokat hajtottak be. Emelkedett az adójövedelem Horvátországban is.

A multévi adójövedelem számszerinti kimutatása tartományonként a következő: Vajdaság 363,178.627.96, Horvátország és Szlavónia 289,910.802.58, Bosznia és Hercegovina 220,727.275, Szlovénia 185,938.719.39, Szerbia és Montenegró 309,380.551.83, Dalmácia 39,370.961.12 dinár. Az egész országban tehát összesen 1.408,506.937.88 dinár adó folyt be a mult évben.

A csendőrfogda titka

Egy baranyai magyarnak bordatörések és belső elvérzés okozták halálát

Batináról jelentik: A baranyai közigazgatási és igazságügyi hatóságokat néhány nap óta titokzatos haláleset foglalkoztatja. *Kresz* József hetven éves bezedeki illetőségü napszámos az elmult kedden meghalt a batinai csendőrlaktanya fogdájában, holott őrizetbevételekor még teljesen egészséges volt. A halál okát a nyomozás nem deritette fel és ezért pénteken kiszállt a helyszinre *Spenol* Iván járásbiró Dárdáról, *Erkel* Lajos batinai járásorvos és *Belloncsik* Nándor vörösmarti községi orvossal, akik exhumálás után fölboncolták Kresz hulláját. A boncolási jegyzőkönyv szerint a hullán mindkét oldali bordatörést, a máj és vese zuzódását konstatálták. Az egyik borda belefuródott a májba és teljesen összezuzta azt. Ezek a sérülések belső elvérzést okoztak és az orvosi vélemény szerint a sérülésektől számitott husz percen belül föltétlenül halált okoztak.

Dr. *Spenol* vizsgálóbiró rögtön elrendelte a vizsgálatot, amelynek során megállapitották, hogy Kresz Józsefet Dályokon fogták el engedélynélküli határátlépésért és innen kisérték Pélmonostoron át a batinai csendőrörsre. Azt is megállapitották, hogy a csendőrségen bekisérése után még két napig teljesen ép és egészséges volt. Fát vágott s vizet hordott. A járásbiró kihallgatta a csendőröket és Dárdára több tanut idézett be, akiknek kihallgatása után tovább folytatja a vizsgálatot annak felderitésére, hogy ki a közvetlen előidézője a hetven éves ember borzalmas halálának, aki bekisérésétől kezdve a csendőrlaktanya személyzetének őrizete alatt volt.

Herriot kibukását jósolják az angol lapok

Caillaux—Loucheur-kormányt várnak

Londonból jelentik: Egyes lapok mint nagy szenzációt jelentik be, hogy *Herriot a frank árfolyamának zuhanása miatt kénytelen volt Caillauxt tanácskozásra meghivni annál is inkább, mert kénytelen lesz helyét átengedni egy Caillaux—Loucheur-kabinetnek.* A lapok rámutatnak arra, hogy Herriot az utóbbi napokban *tanácskozott Caillaux-val és Loucheurrel,* amit ezeknek a lapoknak párisi tudósitói annak jeléül tekintenek, hogy *a baloldali pártok erősebb kezekre akarják bizni a kormányt és már leszámoltak Herriot-val.*

A francia statisztikai hivatal egyébként most hozta nyilvánosságra a januári árindexet. Eszerint *az index 7 ponttal növekedett a mult hónappal szemben.* Az indexszám 1924. januárjában 505, decemberében 518 volt, mig 1925. januárjában 525-re emelkedett.

Tömegesen utasitják ki a németeket Romániából

A német bankok kampányt kezdenek a lei árfolyama ellen

Bukarestből jelentik: A román kormány *jegyzéket készittetett azokról a német tulajdonokról, amelyeknek elkobzására készül* arra az esetre, ha a legutóbbi román jegyzékre beérkezendő német válasz nem lesz kielégitő. Intézkedések történtek arra nézve is, hogyha Németország nem teljesiti a román követeléseket, akkor a két állam diplomáciai képviselői elhagyják székhelyüket. A lapok értesülése szerint *több német bank kampányt kezdett a lei árfolyama ellen.* A német kormány ellen tervezett rendszabályok arra késztetnek két Romániában élő nagy vállalatot, nevezetesen az A. E. G.-t és a Siemens—Schuckert-müveket, hogy lépéseket tegyenek arra nézve, hogy *a vállalatok román kézbe kerüljenek.*

A román kormány egyébként tömegesen utasitja ki az országból *a német állampolgárokat.* A kiutasitott németeket, budapesti jelentés szerint, a magyar hatóságok a határon szabályszerüen átveszik és hivatalos uton Budapestre szállitják, ahol a német követség gondoskodik arról, hogy eljussanak Németországba. Az utóbbi napokban *több mint ezer német polgárt toloncoltak ki a román hatóságok,* amelyek különösen az erdélyi városokból utasitják ki a német állampolgárokat, köztük olyanokat is, akik *már régebben opciót szereztek Romániában.*

Szemző Gyula ujabb véres botránya

Sulyosan összeverte volt titkárát — Sikkasztás és csempészés vádja a volt bácskai főispán ellen

Budapestről jelentik: Hétfőn éjszaka *Szemző Gyula volt bácskai főispán fiával és Vojnich Józseffel együtt boszuból véresre verte volt titkárát, Bernhardt Mihályt, mert ez a rendőrségen egy sikkasztási ügyben terhelően vallott ellene.*

Az elmult éjjel a Hungária-körut és az István-ut sarkán őrtálló rendőr nyöszörgésre lett figyelmessé. A hang irányában tartva az uton *véresen összevert, tépett ruháju férfit talált eszméletlen állapotban.* A sebesültet az István-uti szanatóriumba vitték, ahol *csak kedden reggel nyerte vissza az eszméletét.*

A rendőrség kedden délelőtt kihallgatta a sulyosan sebesült embert, aki elmondta, hogy *Bernhardt Mihály,* harmincöt éves *bácskai származásu,* éveken át Szemző Gyulának volt titkára, de néhány hónappal ezelőtt kilépett ebből az állásból. Amikor még titkára volt Szemzőnek, a volt főispán a Hungária-szállodában megismerkedett egy miniszteri tanácsos elvált feleségével, akit rábeszélt arra, hogy *nagyértékü brilliáns-butonjait adja el és annak árán üzleteket kössenek.* Az asszony el is adta az ékszereket. Szemzővel együtt elutazott Párisba, ahol a pénzért különféle árukat vásároltak.

Az összevásárolt árut Budapestre csempészték,

az asszony azonban rájött arra, hogy a küldeményből *több millió érték hiányzik.* Emiatt a budapesti rendőrségen

sikkasztásért feljelentést tett Szemző Gyula ellen.

Ebben az ügyben *Bernhardtot mint tanut hétfőn délelőtt kihallgatták a rendőrfőkapitányságon,* amiről Szemző is tudomást szerzett.

Szemző hétfő estére vacsorára hivta Bernhardtot, akit fiának, ifjabb *Szemző* Gyulának és *Vojnich* Józsefnek társaságában egy Főherceg Sándor uccai étteremben vendégelt meg. Vacsora után beboroztak, majd elhatározták, hogy tamburás-zenekar mellett folytatják a mulatást. Bernhardt autótaxit hozott, amelyen egy órakor elindultak, az autó azonban a Hungária-köruton hirtelen elromlott, mire gyalog indultak utnak. Alig mentek azonban száz lépést,

Szemző és társasága egyszerre boxerekkel és ólombotokkal megtámadták Bernhardtot, aki összeesett, amikor pedig segitségért kiáltott, szeméttel betömték a száját és addig ütötték, rugták, amig eszméletét elvesztette.

Bernhardt állapota *nagyon sulyos, alig tud beszélni, fogai mind meglazultak,* fején több mély seb van, teste pedig tele van rugások és ütések nyomaival.

Szemző Gyula kedden délelőtt *telefonon felhivta a lapok szerkesztőségeit,* elmondta, hogy fiának az éjszaka valami csetepatéja támadt és

megfenyegette a lapokat, ha megirják az esetet.

Felment *a rendőrség sajtóirodájába is,* ahol azt mondta, hogy az éjszaka a Hungária-uton egy ismeretlen társaság megtámadta őket. *Bernhardt megijedt és elszaladt és nem tudja, hogy mi történt vele.*

A detektivek most az autótaxi soffőrjét keresik, hogy annak vallomása alapján a tényállást tisztázhassák.

Szemző ügyével kapcsolatban már megállapitotta a rendőrség, hogy akkor, amikor a miniszteri tanácsosné feljelentésére eljárás indult Szemző ellen, a budapesti vámhivatal bizalmas értesitést kapott, hogy

Szemző Párisból csempészett árukkal kereskedik.

A feljelentés nyomán rájöttek arra, hogy

Szemző fia egy kocsira való francia cigaretta-különlegességet rejteget és azzal kereskedik.

Emiatt ifjabb Szemző Gyula ellen meg is inditották az eljárást. Valószinünek tartják, hogy Szemzőék azért támadták meg Bernhardtot, mert ez terhelően vallott ellenük a rendőrségen és mert azt hitték, hogy a vámhivatalnál is ő tett feljelentést.

A Cseka bünlajstroma

Seeckt tábornok merénylője ismertette a halálraitéltek listáját

Lipcséből jelentik: Három nappal ezelőtt kezdték meg Neumann és társai bünperének tárgyalását. Ezt a pört Németországban *Cseka*-pör néven ismerik. Neumann és társai *Seeckt* tábornokot, *Stinnest, Borsig* nagyiparost és még néhányt személyt akartak meggyilkolni. A szerdai tárgyaláson *Neumann* vádlottat a Stinnes ellen tervezett merénylet ügyében hallgatták ki. *Stinnest mühlheimi lakásán tették volna el láb alól.* Ebből a célból Neumann, Szon és Pöge számára francia láttamozással felszerelt hamis személybizonylatot állittattak ki a hamis utlevélgyártó szervekkel. Miután időközben Berlinben kitört a nagy fémmunkás-sztrájk, Stinnes személye háttérbe került és most már arra gondoltak, hogy *Borsig nagyiparost, a fémiparosok elnökét fogják meggyilkolni.* A fémmunkások sztrájkjának megszünése következtében ezt a tervet is elejtették.

Néhány nappal később arról volt szó, hogy *néhány kémet intéznek el.* A kiszemelt áldozatok között szerepelt *Rausch* fodrász, továbbá a nemzetközi kiadóintézetek egyesületének titkárnője, a 18 éves *Gerber* kisasszony. Ezek állitólag összeköttetésben voltak a politikai rendőrséggel. Neumann *megsajnálta a fiatal leányt* és elhatározta, hogy figyelmeztetni fogja. Később *egy stuttgarti és egy heidelbergi kém megölését vették tervbe,* mert ezek elárulták a rendőrségnek a katonai osztag egyik ülését és a munkanélküliek tanácsának egyik értekezletét. További kihallgatások során Neumann elmondja, hogy a majnamenti Frankfurtban is *el akarták tenni láb alól Polz württembergi belügyminisztert,* ugyszintén végezni akartak egy rendőrrel is.

E. SZECSI
PHILATELIA
bélyegkereskedés Subotica főpostánál
Legujabb arany Michel 1924—25. albumok minden nagyságban raktáron. Bélyeggyüjtőknek választékot megkeresésre küldök. — Megvételre keresek használt Jugoszláv bélyegeket.

Beregi Oszkár

szombaton megtartja elmaradt szavalóestjét

Budapestről jelentik: Beregi Oszkár hétfőre hirdetett szavaló estjének megtartását az ébredők megakadályoztak. Beregi azonban az ébredők minden fenyegetése, a budapesti szinészszövetség vezetőségének gyáva viselkedése dacára az elmaradt előadó estélyt az eddigi tervek szerint *szombaton megtartja.*

Beregi, aki Budapesten épen nem fukarkodik a nyilatkozatokkal, hosszu nyilatkozatot adott egy hirlapirónak, hogy az ébredők okvetetlenkedése nem akadályozhatja meg az estély megtartásában, mert a *magyarság kulturális presztizsét kell megvédeni a külföld előtt.* Beregi kijelenti, hogy őt hazahivták s ő hazajött, a hivatalos Magyarország biztositotta, hogy nem csik bántódása, ha most meghatrálna, *elárulná a hivatalos Magyarországot* s eljátszaná a közönség becsülését.

Az ébredőknek most minden tevékenysége arra összpontosul, hogy Beregi előadását megakadályozza.

Százharminchat koporsó

Eltemették a dortmundi bányakatasztrófa áldozatait

Berlinből jelentik: Kedden délelőtt temették el a dortmundi bányakatasztrófa áldozatait. A dortmundi városháza előtti téren 136 fekete koporsót állitottak föl. A városban minden munka szünetelt s az egész környék népe odazarándokolt a temetésre. A német, lengyel, csehszlovák bányavidékek munkásai képviseltették magukat. Munkáskörökben kinos feltünést keltett, hogy Ebert köztársasági elnök nem utazott el a temetésre, csupán képviseltette magá azon. A birodalmi elnök s a kormány nevében *Geib* államtitkár jelent meg a temetésen, aki a német nép, a kormány és a birodalmi elnök közös koszoruját tette le.

A hosszu koporsó-sor el volt boritva virágokkal és koszorukkal.

A temetőben Geib államtitkár és a dortmundi polgármester mondtak beszédet s azután a frissen hantolt sirokba lebocsátották a koporsókat.

„Mindenkitérhetbaleset"

A budapesti mentők igazgató-főorvosa az uccán összeesett és meghalt

Budapestről jelentik: Kedden reggel 10 óra után a Sólyom- és Klotild-ucca sarkán összeesett dr. *Virosztek* Győző, a budapesti Mentőegyesület igazgató-főorvosa.

Az igazgató-főorvos, mint minden reggel, ma is gyalog indult el lakásáról hivatali helyisége felé. Amikor a Sólyom ucca és Klotild ucca sarkára ért, váratlanul rosszul lett, a falhoz tántorodott, majd összeesett és görcsösen rángatózni kezdett az uccán.

A mentők központi épületébe az uccán összecsoportosult járókelők közül beszaladt valaki jelenteni, hogy jöjjenek azonnal, mert a sarkon rosszul lett egy idősebb ur. A mentők természetesen azonnal a helyszinére siettek, legnagyobb megdöbbenésükre saját igazgatójukat találták az ucca kövezetén. Virosztek, mire a mentők odaértek már *halott volt.*

A holttestet azonnal bevitték a mentőegyesület székházába és értesitették a halálesetről a rendőrséget is, ahonnan rendőri bizottság szállt ki a helyszinére.

A mentőket az első pillanatban annyira konsternálta az igazgató váratlan halála, hogy percekig mozdulatlanul meredtek rá a holttestet hozó hordágyra és senkinek sem jutott eszébe, hogy most mit kell tenni. Végre amikor az első meglepetés elmult, értesitették a rendőrséget, azonfelül dr. Virosztek Győző rokonságát és közvetlen baráti környezetét.

A rendőri bizottság tizenegy órakor kezdte meg munkáját és egy félóra alatt végzett is a jegyzőkönyv felvételével. Megállapitották, hogy a halált szivszélhüdés okozta. Virosztek Győző ötvenhat éves volt s három év óta volt igazgató-főorvosa a pesti mentőegyesületnek.

Marx elfogadta a porosz miniszterelnökséget

A szociáldemokraták támogatják az uj porosz kormányt

Berlinből jelentik: *Marx* volt birodalmi kancellár, akit a porosz kormány élére választottak, kedden közölte a birodalmi elnökkel, *hogy a porosz miniszterelnökséget elfogadja.*

A lapok közlik, hogy az uj porosz kormány *négy centrumpárti, két demokrata és két szakminiszterből fog állani.*

Szakminiszterként bent marad a kormányban a szociáldemokrata *Severing,* mint belügyminiszter és a demokratákhoz közelálló *Becker,* mint közoktatási miniszter. A demokrata pártból *Höpker-Aschoff* pénzügyi, *Schreiber* kereskedelmi, a centrumból *Steiger* földmüvelésügyi miniszter lesz.

Az uj kormányt a szociáldemokraták támogatni fogják azzal a kikötéssel, hogy a munkásvédelmi javaslataikat keresztülviszi. A politikai körök véleménye szerint *Marx-kormánya munkaképes lesz,* mert a jobboldaliak nem inditanak ellene erős harcot, miután Marx igéretet tett, hogy politikáját a birodalmi kormány politikájá fogja kizárólag megszabni.

Az uj kormány szerdán bemutatkozik az országgyülésnek.

Hamis adatok a magyar költségvetésben?

A legfőbb számvevőszék volt elnökének támadása a földmivelési miniszter ellen

Budapestről jelentik: A nemzetgyülés költségvetési vitája során *Strausz* István dr., az állami legfőbb számvevőszék volt elnöke, aki most pártonkivüli képviselő, feltünően éles birálatot mondott a földmivelésügyi minisztérium büdzséjéről.

— A földmivelésügyi tárca költségvetése — jelentette ki — a legnagyobbfoku pazarlásra vall. A személyzeti létszám egyenesen felháborito, noha ez a létszám nem is felel meg a valóságnak, *meg van hamisitva.* A számok nem egyeznek a központi igazgatáshoz füzött kimutatásban feltüntetett állásokkal. *Négy államtitkári állás van, a költségvetésben pedig csak kettő van feltüntetve.* Ezért kell olyan erős kifejezést használnom, hogy a *nemzetgyülés félre van vezetve.* A minisztérium *tizenhat és félmilliós költségvetéséből tizenöt millió megy adminisztrációra* és csak másfélmillió a tulajdonképpeni kiadásokra.

Strausz beszédére *Mayer* János földmivelésügyi miniszter azonnal válaszolt. Csodálkozik, — mondotta — hogy éppen Strausz mond ilyen szigoru kritikát, akinek tudnia kellene, hogy ez a büdzsé ugyanazon a törvényen alapszik, mint a békebeli költségvetések.

Strausz István olyasmit mondott, hogy *hamis az egész költségvetés.* Ez kissé erős kijelentés és kénytelen vagyok visszautasitani.

Strausz István: *Törvényellenes, tehát hamis.*

Mayer János földmüvelésügyi miniszter: Olyan bátorsága nincs egy kormánynak sem, hogy hamis költségvetéssel merjen a nemzetgyülés elé jönni. Ez a költégvetés minden tekintetben törvényeken alapul.

Kijelentette végül, hogy károsnak tart minden létszámapasztást.

Az angol alsóház elvetette a munkáspárt bizalmatlansági inditványát

„A munkáspártnak nincs határozott gazdasági politikája"

Londonból jelentik: A munkáspárt bizalmatlansági inditványát *az alsóház 335 szavazattal 146 ellen elvetette.*

Érdekes volt a szavazásnál, hogy a munkáspárt egy tagja a rosszalási inditvány ellen adta le szavazatát azzal a megokolással, hogy mikor a munkáskormány vezette az ország ügyeit, nem volt saját kereskedelmi és gazdasági politikája, hanem *csupán a szabadkereskedelem meddő jelszavához kötötte le magát,* a mostani konzervativ kormány pedig határozott gazdasági politikát kezdeményez, amely ha kifogásolható is, de mindenesetre biztos cél felé törekszik. *Valószinü, hogy a munkáspárt e szavazata miatt ki fogja zárni kebeléből az illető képviselőt.*

Dorten ismert közgazdasági iró, akit most először választottak be az alsóházba a munkáspárt programjával, ugy okolta meg szavazatát, hogy csak nehéz szivvel fogadja el pártjának határozati javaslatát, mert a mai gazdasági viszonyok között *a szabadkereskedelem jelszava nem merit ki egy céltudatos politikát, csupán annak leplezgetésére jó, ha egy pártnak nincs gazdasági politikája.* Ez nem jelenti azt, hogy helyesli a konzervativ kormány védvámos törekvéseit, mert bizonyos iparágak támogatásával és kiváltságaival nem lehet a gazdasági válságot kiküszöbölni, csak nagyszabásu és mélyreható gazdasági politika képes a munkanélküliségen segiteni.

John *Simons,* aki a szabadelvüpárt határozati javaslatát okolta meg, Ramsay Macdonalddal ellentétesen azt fejtegette, hogy *a kormány eljárása alkotmányjogi szempontból kifogásolható ugyan,* de egyébként a politikai helyzet indokolttá teszi. Lloyd George ugyanolyan hurokat pengetett, mint Simons és arra helyezte a fősulyt, hogy veszedelmes kisérlet bizonyos iparágaknak gazdaságpolitikai ajándékokat juttatni.

A vitát a kereskedelmi kormány államtitkára zárta le, aki arra a következtetésre jutott, hogy az iparnak szüksége van védelemre, mert Anglia ipari termékeinek kivitele 1913-tól 1924-ig 25 százalékkal hanyatlott, holott ugyanebben az időben a külföldi gyártmányok behozatala 4 százalékkal emelkedett.

CSAKIS BÉCSI GYERMEKKOCSI UJDONSÁGOK meglepő olcsón KRAUSZ EDE butor és szőnyegáruházában NOVISAD. 9610

Kóbor cigánykaravánok

fosztogatják a lakosságot a baranyai határ mentén

Dárdáról jelentik: A közbiztonsági viszonyok a baranyai határmentén az utóbbi időben uira feltünően rosszabbodtak. A határközségek lakosságának nyugalmát nemcsak a jugoszláv, hanem a magyar határon tul is kóbor bandák veszélveztetik. A betörők nagyobb bandákba állnak össze s állandóan kijátsszák a nyomozó hatóságok éberségét és hol Jugoszláviában, hol Magyarországon bukkannak fel.

A betörő bandák több száz tagból állnak és az itt ellopott holmikat átviszik a határon, ottani zsákmányukat pedig idehozzák. Különösen a jószágállományban tesznek kárt. Fölbecsülhetetlen már az a kár, amit az utóbbi időben lovak és tehenek elhajtásával a gazdáknak okoztak. Az eddigi megállapitások szerint a banda tagjai csakis kóbor cigányok lehetnek, akik eddig könnyen surrantak ki a csendőrség karjaiból.

A hatóságok *általános razziát* rendeltek el Baranya egész területén a kóborcigányok ellen. A rendelkezéstől azt várják, hogy alaposan megcsappan majd a bünselekmények száma.

Gyilkosság vagy szélhüdés?

Tárgyalás a suboticai törvényszéken

A mult év január 23-án a martonosi földeken *Fehér* József gazda vaslapáttal fejbeverte *Fábián* Mátyás gazdatársát. Az ütés sulyos sérülést okozott és Fábián Mátyás állandó orvosi gyógykezelés alatt állott. A felesége naponként bevitte az urát Kanizsára az orvoshoz. A gondos ápolás csak meghosszabbitotta, de nem mentette meg Fábián életét, aki április 7-én *meghalt.*

Ezt a bünügyet tárgyalta kedden a suboticai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök tanácsa. A közvádat dr. *Vasziljevics* Ljuba államügyész képviselte, a védelmet dr. *Ognyanov* Szvetozár ügyvéd látta el.

A szabadlábon levő *Fehér* József nem érzi magát bünösnek és kijelenti, hogy önvédelemből ütötte meg Fábián Mátyást, aki őt egy vastag megyfabottal megtámadta. Régi ellenségeskedés eredménye volt a végzetes összetüzés. 1924 év január 23-án Fehér József unokafivérével Fehér Péterrel a földeken dolgozott, a nagy havat „hancsikolták," jeleket csináltak, hogy jelezzék a kocsiutat és megakadályozzák, hogy a kocsik a buzavetésre menjenek. A hancsikolás közben jött arrafelé Fábián Mátyás kocsijával. Fehér Péter odament a kocsihoz és rászólt Fábiánra hogy ne hajtson a buzavetésre. Fábián visszafelelt és szidta Fehér Józsefet. Ebből keletkezett a verekedés, amelyet a vádlott ugy adott elő, hogy Fábián előbb támadta meg őt bottal és mikor már Fábián fejbevágta, féloldalt visszafordult és megütötte a lapáttal.

A kihallgatott tanuk közül Fehér Péter szintén igy mondja el az esetet, mig az elhalt Fábián Mátyás özvegye, aki a kocsin volt és szemtanuja volt az esetnek, egészen másképen mondja el a történteket. E szerint Fehér József ütötte meg előbb Fábiánt. Ugyanigy vallottak *Fadgyos* Andor és más tanuk is. A dr. *Perazsics* Bozsidar törvényszéki orvos által ismertetett boncjegyzőkönyv szerint a halált nem a január 23-án elszenvedett ütés okozta, hanem szélhüdés, mert a seb nem genyedt és az agyban friss vérömlést találtak. Hosszabb vita fejlődött ki e kérdés kapcsán, hogy Fábián Mátyás halála okozati összefüggésben állott-e az elszenvedett ütéssel s végül a törvényszék ugy határozott, hogy beidézi a kanizsai orvost, aki a sérültet hónapokon keresztül kezelte. A törvényszék ezért a tárgyalást elhalasztotta.

Hazátlan magyarok

Két hete labdáznak harminc magyar családdal a baranyai határon

Pélmonostorról jelentik: A tartózkodási engedélyek revizióiához már félévvel ezelőtt hozzákezdtek Baranyában a hatóságok. Ezalatt harminc olyan családot találtak, akik 1910 után telepedtek itt le, nem optáltak s ennélfogva nem is szerezték meg a jugoszláv állampolgárságot. A közigazgatási hatóságok a miniszteri rendelet értelmében felszólitották őket, hogy kérjenek letelepedési, illetve tartózkodási engedélyt. A minisztérium az engedélyt nem adta meg és ennek folytán a hatóságok az érdekelteket értesitették, hogy átteszik őket a magyar határon, miután a békeszerződés szerint magyar állampolgároknak tekintendők. A kiutasitott családok vasuti kocsikat kaptak, beraktározták ingóságaikat és két héttel ezelőtt utnak indították a szomoru transzportot.

A magyarbólyi magyar határőrség parancsnoksága azonban nem vette át a kiutasitottakat. Erre visszahozták őket Pélmonostorra, a honnan kocsikon vitték ki őket ujra a határra, ott azonban megint nem fogadták be őket. Kezdődött elölről a kálváriájuk.

A kiutasitottak irtózatos szenvedések mellett, nyomoruságos helyzetükben gyerekeikkel pénz nélkül várakoznak a határon és várják bizonytalan sorsuk eldöltését. Valamennyien szegény magyarok, akiknek senki sem akar hazát adni.

Nem készült még el

a katonai ellenőrző bizottság jelentése

Párisból jelentik: A Matin részleteket közöl arról, hogy miért nem történt még meg a szövetségközi katonai ellenőrző bizottság végleges jelentésének átadása. *Walsh* tábornok Berlinből felhivta a francia külügyminisztériumot és közölte vele, hogy az okmány még nem készült el és további huszonnégy órára van szükség, akkor aztán maga utazik vele Párisba, hogy átadja a nagykövetek tanácsának. Az utolsó percben ugyanis még egyes technikai nehézségek merültek fel, igy például az, hogy a jegyzőkönyvnek a hadianyagok felsorolásáról szóló részét a katonai ellenőrző bizottság angol tagja átdolgozta és más részeket is hiányosaknak jelzett.

Jelentkezni kell

a külföldi állampolgároknak

Revizió alá veszik a tartózkodási engedélyeket

A szuboticai rendőrség már régóta tervezi, hogy revizió alá veszi a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyét és azokat a külföldieket, akik nem szereztek a belügyminisztériumtól engedélyt, kiutasitják az S. H. S. királyság területéről. A tartózkodási engedélyek revizióját a közbejött választások megakadályozták, a rendőrség politikai osztálya azonban a napokban hozzá fog a régi terv megvalósitásához.

Didanovics Goresa rendőrkapitány, a politikai osztály főnöke rendeletet adott ki, amelyben felszólitja a Szuboticán tartózkodó külföldi állampolgárokat, hogy jelentkezzenek hivatalában. A jelentkezések február 19-én a következő sorrendben kezdődnek:

1. Azok az idegen állampolgárok, akiknek vezetéknevük A—K betüvel kezdődik, február 19—25-én, mindennap délután három órakor tartoznak jelentkezni.

2. L—S nevüek február 26-tól március harmadikáig délután három órakor, végül

3. Sz—Zs nevüek március 4—10-én délután három órakor jelentkezzenek a rendőrség politikai osztályán.

Jelentkezni köteles minden külföldi, tekintet nélkül arra, hogy honnan kapott tartózkodási engedélyt és hogy milyen célból tartózkodik Szuboticán, illetőleg az S. H. S. királyság területén. A jelentkezőknek magukkal kell vinni okmányaikat is.

Mussolini

politikai betegsége

Elnapoltatta a szenátust, mert az a hadiszervezet reformja ellen fordult

Rómából jelentik: *Mussolini* miniszterelnök influenzában könnyebben megbetegedett és nem hagyhatja el szobáját. *De Stefani* pénzügyminiszter is betegen fekszik. A szenátusban *Federzoni* belügyminiszter jelentést tett Mussolini betegségéről és arra kérte a szenátust, *napolja el üléseit, minthogy a hadiszervezet reformjáról szóló vitában Mussolini személyesen is részt akar venni* s ebben betegsége most akadályozza. A szenátus elnöke eleget tett a kérésnek.

Mussolini betegsége sok kommentárra adott okot. Feltünőnek tartják, hogy amikor a szenátus a hadügyi reformot tárgyalja és amikor a *szenátusnak összes tábornoktagjai a reform ellen foglalnak állást*, akkor esik Mussolini ágynak és igy könnyen az a feltevés kaphat lábra, hogy itt politikai betegségről van szó. Ugy mondják azonban, hogy ezuttal *komolyan beteg a miniszterelnök*, már a legutóbbi hetekben többször megtörtént, hogy munka közben el[illegible]

Rendezik a hontalan

jugoszláviai magyarok ügyét

Tárgyalások a magyar kormánnyal az optálást elmulasztottak helyzetének szabályozásáról

Beográdból jelentik: A magyar kormány legutóbb lépéseket tett *Hóry* András beográdi magyar követ utján, hogy *azoknak a jugoszláviai magyaroknak, akik annakidején az optálást elmulasztották, a kormány engedje meg, hogy tovább is Jugoszláviában maradhassanak.*

A külügyminisztérium Hóry követ kérésére készséget nyilvánitott arra, hogy beszüntetik a magyar családok kiutasitását, de egyuttal megállapitották, hogy *az érdekeltek jogi helyzetét minél előbb külön egyezményben kell szabályozni.* Evégből hazahivták *Popovics* Tihomir budapesti követet, aki már megérkezett és tanácskozást folytatott ez ügyben *Markovics* Jován külügyminiszterhelyettessel. A tanácskozásokba bevonják a belügyminisztériumot is, amelynek véleményét szintén kikérték. A hontalanok ügyében néhány napon belül várható a döntés.

Ezenkivül a külügyminiszteriumban konferencia volt a Beográdban és Budapesten most folyó tárgyalásokról is. A konferencián *Markovics* külügyminiszterhelyettesen kivül *Avramovics* Raniszáv a közlekedésügyi miniszter helyettese, dr. Perics Ninkó a magyarokkal tárgyaló delegáció elnöke és Popovics budapesti követ vett részt. A jugoszláv-magyar vasuti konvenció elkészültét a hét végére várják.

Gyomrod ellen vétkezel,
Ha nem „Buddha" teát élvezel

HIREK

— **Az 1904-es évfolyambeli hadkötelesek bevonulása.** Noviszadról jelentik: A hadkiegészitő parancsnokság hirdetményeken hivja fel azokat az 1904-es évfolyambeli hadköteleseket, akik a lovassághoz, tüzérséghez vagy a munkásszázadhoz vannak beosztva, hogy március 4-én vonuljanak be.

— **Birói kinevezés.** Noviszadról jelentik: Dr. *Brankovics* Bozsidár novtszadi semmitőszéki titkárt a noviszadi törvényszékhez *biróvá* nevezték ki.

— **A novisadi főgimnázium uj igazgatója.** Noviszadról jelentik: *Danilovics* Vásza nyugalombavonult noviszadi főgimnáziumi igazgató helyére *Zsivojnovics* János főgimnáziumi tanárt, Noviszad volt főispánpolgármesterét nevezték ki.

— **Lemondott városi főmérnök.** Noviszadról jelentik: *Plavsics* Nikola városi főmérnök, akit röviddel előbb neveztek ki, beadta állásáról való lemondását, mert a városnak nincs mérnöki programja és amint beadványában mondja: müködése *csak hetiszámlák* ellenőrzésére szolgál.

— **A baloldali pártok győztek a finn köztársasági elnöválasztáson.** Helsingforsból jelentik: A köztársasági elnökválasztásnál az első szavazás alkalmával minden párt a maga jelöltjére szavazott. A baloldali pártok a második szavazásnál együttesen Relanderre, a parasztszövetség jelöltjére szavaztak. Igy akarták megakadályozni, hogy a finn jobboldal jelöltje a következő szavazásnál számba jöhessen. A két baloldali polgári jelölt állott egymással szemben: Ryti és Relander. Megválasztották Relandert, akire 172 szavazat esett a 300 leadott szavazat közül.

— **Torontál-Temesmegye közgyülése.** Becskerekről jelentik: Torontál-Temesmegye törvényhatósági bizottsága február 26-án közgyülést tart. A közgyülés legfontosabb tárgya az egyes bizottságok és az állandó választmány kiegészitése az ujonan kinevezett megyebizottsági tagok közül. A közgyülést megelőző napon az állandó megyei választmány tart ülést.

— **A magyar nemzetgyülés Jókai-ünnepsége.** Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyülés február 19-iki ülését Jókai emlékének szenteli. Az ünnepi ülésen *Klebersberg* külügyminiszter és *Pekár* Gyula mondanak ünnepi beszédet.

— **Negyven embert tartóztattak le a franciák a megszállott német területen.** Az utóbbi napokban több városban, igy Düsseldorfban és Bochumban, a franciák negyven embert letartóztattak, akiket azzal vádolnak, hogy birodalmi szervezetekben vettek részt. Közelebbi hireket a letartóztatásokról nem lehet szerezni, mert a foglyok szigoru egyes-fogságban vannak. Még a letartóztatottak nevét is lehetetlen kideriteni, mert a papság és a karitativ szervezetek képviselői is csak a legnagyobb nehézségek mellett látogatják őket.

— **A Krivaja-patak szabályozása.** Mali-Idjosról jelentik: A Krivaja-patak a mult évi áradások alkalmával, mint ismeretes, kiöntött és nagy területen sulyos károkat okozott. Az érdekelt gazdák ezért panaszt emeltek a Krivaja-ármentesitő társulat autonómiájának felfüggesztése miatt, mert ebben látták a baj okát. Az ármentesitő társulat élére kinevezett kormánybiztos most megkezdte a Krivaja-patak szabályozási és tisztitási munkálatait, hogy a tavaszi áradásnak idejében elejét vegyék.

— **Angol lap Károlyi ellen.** A Morning Post hétfői számában agressziv hangu támadó cikk jelent meg Károlyi Mihály ellen. A cikk, amelyen erősen meglátszik, hogy Budapesten rendelték és irták, Károlyi Mihály emlékirataival foglalkozik s ezzel kapcsolatban azt állapitja meg Károlyiról, hogy a háboru alatt becsmérelte és akadályozta hazája tevékenységét, játszotta az antant barátot, defetista volt, megingatta a hadsereg fegyelmét, a nemzetközi szocializmussal kacérkodott, majd a nemzetiségi kérdés szakértőjének tolta fel magát, 1913 márciusában kiadta hirhedt proklamációját, amellyel a kormányt a bolsevistáknak adta át. Majd azt irja, hogy Károlyi és barátai, mint menekültek, állandóan felkinálkoznak a szomszéd országokból, hogy átvegyék Magyarországon a hatalmat. A Morning Post rosszindulatu és tendenciózus cikkével az angol lapok nem foglalkoznak.

— **Megszünt egy hires beogradi kávéház.** Beogradból jelentik: A Grand-kávéházat és szállodáját bezárták és helyiségeibe a Wiener Bankverein beogradi fiókja költözik. A Grand-kávéház évtizedeken keresztül gyülekező helye volt Beograd közéleti faktorainak. A „viz-asztalnál", amely nevét onnan kapta, hogy vendégei vizen kivül más italt nem fogyasztottak itt, az ujabbkori Szerbia történetének legfontosabb politikai eseményei indultak el, aktiv miniszterek, politikusok itt tárgyalták meg a helyzetet és innen irányitották a közvéleményt. A Grand-kávéház megnyitása idején az egyedüli modern kávéház volt Beogradban, mindennapi orkeszter-muzsika és hires bálak szinhelye. Az utóbbi időben a csendes ujságolvasók és dominózók szórakozóhelye lett. Néhány nap mulva már teljes ütemben megindul a bank munkája a Grand helyén és a szállodából csak az emelet egyik szárnya marad meg szállodának

— **Közelharc csendőrök és parasztlegények között.** Siófokról jelentik: Négy mágócsi legény, akik vőfélyek voltak egy lakodalomban, összeverekedtek a helybeli csendőrs négy tagjával. A verekedésbe beleavatkozott a falu egész lakossága, amely az időközben hét főre szaporodott csendőröket véresre verte. *Sulka* István csendőrfőtörzsőrmestert a verekedők agyonlőtték.

— **Becskereken rendelet készül az autóforgalom szabályozásáról.** Becskerekről jelentik: Becskereken mindeddig semmiféle rendelkezés nem volt érvényben az autóforgalom szabályozásáról. A rendőrség most elhatározta, hogy az egyre növekvő autóforgalmat, rendeleti uton szabályozni fogja.

— **A prágai szovjetkövet visszatér Moszkvába.** Prágából jelentik: A Narodni Politika jelenti, hogy a szovjetkormány prágai követe, Ovsejenko, aki kiváló katonai szakértő hirében áll, bekerült a katonai forradalmi tanácsba és legközelebb visszatér Moszkvába.

— **Egy évi börtön emberölésért.** Noviszadról jelentik: Hanns Mihály és Abelovszki György szlovákaradáci napszámosok verekedés közben halálosan összeszurkálták Janis György aradáci munkást. A becskereki törvényszék egy-egy évi börtönre itélte őket halált okozó testi sértés miatt. A noviszadi tábla kedden tárgyalta az ügyet és a törvényszék itéletét helybenhagyta.

— **A szekicsi földnélküliek házhelyei.** Mali-Idjosról jelentik: Szekics község még a mult év őszén házhelyeket osztott ki a földnélküli szegények között. Legutóbb azonban felszólitották a földnélkülieket, hogy a kapott kétszáz négyszögöl területért megváltási dij fejében 200 dinárt fizessenek. Az érdekeltek azzal a kérelemmel fordultak a községi elöljárósághoz, hogy engedje el ezt a megváltási összeget. A községi elöljáróság most döntött ebben a kérdésben és elengedte a megváltási dijat

— **Magyar szinielőadások Suboticán.** A szuboticai magyar radikálispárt nemrégen engedélyt kért arra, hogy március hó folyamán néhány estén át magyar szinielőadásokat rendezhessenek a városi szinházban. A szükséges játszási engedélyt a magyar radikálispárt megkapta. Az előadásokat *Szabó* Márton vezetése alatt álló mükedvelő társaság fogják tartani. A magyar radikális pártnak az a terve, hogy amig a koncesszió kérdése el nem dől, időnként érdemes magyar színészekkel és mükedvelőkkel rendeztet magyar szinielőadásokat.

— **Tüz.** Dárdáról jelentik: *Payer* János dárdai lakos kertjében szombaton kigyulladt két kazal szalma. A tüz percek alatt elharapódzott és a szeles időben komoly veszély fenyegette a környékbeli házakat. Az idejekorán kivonult tüzoltóság több órai munka után elfojtotta a tüzet.

— **Halálos játék a fegyverrel.** Osijekről jelentik: Csajics Ilija és Eis Károly inasok gazdájuk mühelyében revolvert találtak. Csajics játszadozni kezdett a revolverrel, amely elsült és a golyó Csajics halántékába furódott. Csajics vérbeborultan, eszméletlenül rogyott össze s mire a mentők megérkeztek, meghalt. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Az Uprava Fondova tolvajai.** Beogradból jelentik: A rendőrség kedden nyilvánosságra hozta az Uprava Fondova meglopásával gyanusitott fiatalemberek nevét. A letartóztatottak: Terzics Bozsidár, a bank egyik szolgájának fia, Jovanovics Zsivojin elektrotechnikus és Jovanovics Bozsidár kereskedősegéd. Ez utóbbi öngyilkossági kisérletet követett el. A rendőrség egy bankjegyekkel telt zsákot talált abban a bérkocsiban, amelyből a három fiatalember kiugrott. Érdekessé teszi az ügyet, hogy az Uprava Fondova igazgatósága nyilatkozatot tett közzé, a melyben kijelenti, hogy a bankban nem történt lopás és a páncélszekrények a lopás lehetőségét is kizárják.

— **Éjszakai rablótámadás Jagodnyakon.** Dárdáról jelentik: Pénteken éjjel Borkovics Jelena jagodnyaki asszony házába betört Ivisics Pera napszámos és be akart hatolni az asszony hálószobájába. Az asszony az ajtó feszegetésétől megijedt, kiugrott az ablakon és futva menekült a rabló elől, aki üldözte a falu utcáin. Az asszonynak sikerült egyik házba bemenekülnie, ahol a kiállott izgalmaktól összeesett. A csendőrségnek szombaton éjjel sikerült elfogni Ivisicset, akit a dárdai járásbiróság fogházába szállitottak.

— **Beográdi müvésznő vendégszereplése Noviszadon.** Noviszádról jelentik: *Policsné*, a beográdi opera énekesnője szerda este a Madame Pompadourban, péntek este a Bajadér-ban lép fel a noviszadi Nemzeti szinházban.

— **Vendéglősök bálja.** A Felsőbácskai Vendéglősök Egyesülete február 19-én, csütörtökön, este 9 órai kezdettel tartja idei táncmulatságát a Bárány-szálló termeiben.

— **Vád alá helyezték a szuboticai munkásbiztositó-hivatal igazgatóját.** A szuboticai törvényszék vádtanácsa kedden foglalkozott *Bogdanovics* Nikola, a szuboticai munkásbiztositó-hivatal igazgatójának ismeretes ügyével. *Bogdanovics* ellen a zagrebi munkásbiztositó-hivatal feljelentésére többrendbeli hivatali visszaélés miatt indult eljárás s az ügyészség vádiratot adott Bogdanovics és három társa ellen. Az utóbbiakat a vádirat azzal vádolja, hogy *Bogdanovicsot* megvesztegették. A vádtanács elutasitotta a vádirat ellen beadott felfolyamodásokat s *Bogdanovicsot* és három társát vád alá helyezte.

MI KELL?

A kisdiák lecsapta könyvelt a sarokba és keserves sirásra fakadt. »Jaj de borzasztó is az élet« — mondta — »bár már felnőtt lennék, hogy megverhetném azt a piszok angoltanárt.« A fiatalember nekitámaszkodott a gázlámpának és igy morfondirozott: »Nem birom tovább ezt a nőt. Én vagyok a legszerencsétlenebb az egész világon.« A kereskedő kiállt az ajtóba és panaszkodott a szomszédjának: »Pang minden, tönkremegyek.« A kardnyelő lenyelte a kardját és ezt gondolta: »Ez már a háromszázhetvennegyedik eset. Megőrülök.« A cukrász elkeseredetten verte a habot: »Bár méreg lenne, hogy felfordulnának tőle.« A telefonos kisasszony végre jelentkezett és kapcsolás közben igy sóhajtott: »Reggeltől estig folyton halló és halló és halló! Ó, mért is nem öltek meg kicsi koromban.« A mosónő kezét felmarta a lug és káromkodott: »Üssön bele a tüzes menykő, aki a munkát kitalálta.« A primadonna elővette morfiumfecskendőjét: »Már ennek se tudok örülni. Utálatos dolog az öröm.« A beteg ember felkönyökölt az ágyban: »Süt a nap és én nem láthatom többé a jéghegyeket.« Az egészséges ember a kávéházi asztal mellett ült és kétségbeesetten tünődött: »Mit csináljak, mit csináljak, olyan unalmas ez az élet.« A nyugdijas sorba állt a városházán: »Azért a pár garasért kiherélik az ember lelkit.« A bankigazgató is nagyon elégedetlen volt: »Harminc év óta verekszem és még saját palotám sincs.« A katona a fegyverét tisztitotta: »A fene egye meg az összes ellenségeimet, de elsősorban a főhadnagy urat.« Az adventista összecsukta a bibliát: »Itt a világ vége. Bár lesujtana ránk az Ur keze.« A költő összetépte a versét és sirt: »Minek? Kinek? Sohase fognak megérteni engem.« A halott kinyujtózott a koporsóban, a másik oldalára fordult és mig kipiszkált az orrából egy kukacot, igy szólt: »No hálisten végre jól érzem magam!« (t. 1)

— **Letartóztatott oszijeki bankár.** Oszijekről jelentik: A rendőrség *Svetyenszky* Vladimir, oszijeki bankárt letartóztatta és átadta az ügyészségnek. Svetyenszky bankháza még a mult évben felszámolt és működését beszüntette. Most feljelentések érkeztek be ellene volt ügyfelei részéről, hogy csalás és sikkasztás utján közel félmillió dinárral megkárositotta őket. Az ügyészség meginditotta a vizsgálatot a bankár ellen.

— **Ujból megnyilik a szombori gőzfürdő.** Szomborból jelentik: A szombori városi gőzfürdő körülbelül másfél év óta nem volt üzemben, mert az épület tulajdonosa és a város, mint bérlő közt a bérösszeg tekintetében differenciák merültek fel. Tomics György dr. polgármester kezdeményezésére a tulajdonossal nemrég ujabb tárgyalások indultak, amelyek sikerrel jártak, ugy, hogy a fürdőt február 18-ikán ujból megnyitják.

— **A jogászegyesület közgyülése.** A szuboticai jogászegyesület február 18-án, délután öt órakor tartja meg évi közgyülését a törvényszék 51. számu szobájában.

— **A fák is bubi-frizurát kapnak.** A szuboticai csenevész parkok csenevész fái körül most az első csalogató napsugár hivására fodrászok jelentek meg s hatalmas ollókkal neki állnak nyesegetni a fákat. Szegények, ezek a koldus fák, szintén kénytelenek hódolni a divatnak, bubifrizurát kapnak, dus ágfürtjeiket levágják. A fafodrászok meglehetősen kegyetlen emberek, ugy megcsonkitják a faágakat, mintha legalább is felibe vállalták volna a famodernizálást... Fát már esztendők óta nem ültettek a szuboticai parkokban és tereken, csupán a meglévőket destrualják állandóan.

— **Novisadi rövid hirek.** Varga József napszámost, aki augusztus 20-ikán egy másodosztályu vasuti kocsiban az ülések plüssanyagát levágta és a kocsi rézfelszerelési részeivel együtt ellopta, a novisadi törvényszék kedden háromhónapi fogházra itélte. — Szalacsanin Mileva Pirosi-uccai vendéglős feljelentést tett a novisadi rendőrségen, hogy hétfőn éjjel ismeretlen tettesek háromezer dinár értékü pálinkát és bort loptak tőle. A nyomozás megindult. — Ognyanov Gavra dorovaszállási gazdálkodó a nyáron engedély nélkül főzött pálinkát. Amikor a pénzügyőrök tettenérték, sulyos sértésekkel halmozta el őket. A pancsevói törvényszék emiatt Ognyanovot kéthónapi fogházra itélte, amely büntetést a novisadi tábla a keddi felebbviteli tárgyaláson tizennégynapi fogházra szállitotta le.

— **Halálos autó szerencsétlenség Szomborban.** Szomborból jelentik: Hétfőn délelőtt Masirevics Zsifkó szombori fiut, aki az Apatini-uton sertéseket őrzött, a 422. B. számu autó elgázolta. Megállapitották, hogy a fiu, aki nagyot hallott, két kocsi elől a kocsiuton féire akart ugrani és igy került az autó alá. Masirevics Zsivkót kórházba szállitották, ahol kedden meghalt.

— **Véres cigányháboru a becskereki országuton.** Becskerekről jelentik: Kedden reggel véres cigányháboru folyt le a becskereki országuton. Az eleméri cigányok ugyanis a becskereki hetivására igyekeztek. Utközben csatlakoztak hozzájuk az aradáci cigányok is. A cigányhad egyideig békésen kocogott rozoga szekerein Becskerek felé, később azonban szóváltás keletkezett a két falu cigánytársadalma között. A szóváltásból verekedés lett, amelynek egy sulyos és több könnyebb sebesültje van. A verekedő cigányok egy része bement Becskerekre, ott azonban az aradáci csendőrség kérésére, amelynek tudomására jutott a verekedés, összefogdosták a cigányokat és Aradácra szállitották. A csendőrség meginditotta a nyomozást.

— **A francia közmunkaügyi miniszter Varsóban.** Párisból jelentik: Godard közmunkaminiszter tegnap este Varsóba utazott, hogy a lengyel kormánnyal együtt aláirja a lengyel munkások franciaországi bevándorlásáról szóló jegyzőkönyvet s egyidejüleg a lengyelországi francia külképviseletek vezetőivel a szükséges intézkedéseket megbeszélje gazdasági és egészségügyi szempontból. Godard a lengyel kormány vendége. A kormány hivta meg Varsóba, hogy megvitassák a bevándorlási kérdéssel kapcsolatos gazdasági és szociális problémákat.

— **Jótékonycélu mükedvelő előadás Mali-Idjoson.** Vasárnap este a maliidjosi mükedvelő társaság Szilágyi Gergely vendéglőjében jótékonycélu mükedvelő előadást rendezett. Előadták *Szenes* Béla: *„A gazdag lány"* cimü háromfelvonásos vigjátékát. Az előadás kitünően sikerült és a szereplők: Kókai Mariska, Halász Irénke, Diner Róbertné, Varmuzsa Ilonka, Varmuzsa Jolán, Balázs Margit, Halasi Elekné, Purucki István, Faragó Andor, Diner Róbert, Mundloch György, Halasi Elek, Szokolovics János zajos tapsokat arattak. Előadás után reggelig tartó tánc következett. Az előadás jövedelmét a szegény gyermekek felruházására forditják.

Szanálják a noviszadi Zadružna Bankát. Noviszadról jelentik: A pillanatnyilag immobilizált Zadružna Banka szanálása erős kézzel és biztos lépésekkel halad előre. Az igazgatóság nagy összegü személyes hitelt vett igénybe és minden igényt kielégit. A Narodna Banka és a Zadružna Banka felügyelőbizottsága külön-külön megvizsgálták a bank statusát, amelyet *teljesen megnyugtatónak* talált, amennyiben az aktivák messze felülmulják a passzivákat. A Boszna Bank, amely mögött a bécsi Niederösterreichische Eskompte Bank, egy hatalmas francia és még három külföldi nagybank áll, szintén szakértőket küldött Noviszadra és megvizsgálta a bank statusát és komoly hajlandóságot mutat a Zadružna Banka átvételére, mely esetben a Zadružna Banka részvényesei Boszna Bank részvényeket kapnának cserébe. De ettől függetlenül is semmi aggodalomra nincs ok, mert a bank ingatlanai, tartalékalapjai és a mérlegben felvett javak többértéke *sokszorosan* fedezi a bank passzivái t.

— **A szuboticai jogászegyesület táncmulatsága.** A jogászegyesület meghivja azokat a tagokat és azok barátait, akik nem szándékoznak résztvenni a február 18-iki társasvacsorán, hogy jelenjenek meg az ugyanazon este tiz órakor kezdődő táncmulatságon a Bárány-szálló termében.

— **Nyolclábu borju született Franciaországban.** Párisból jelentik: Egy Cherbourg melletti faluban nyolclábu borju született. A borju nemsokára rá megdöglött és másnapra az anyatehén is kimult.

— **Megindulnak a helyi hajójáratok Noviszad és Kamenica között.** Noviszadról jelentik: Noviszad és Kamenica között a helyi hajójáratok február 19-én indulnak meg. Noviszadról 6 óra 30 perckor, 11, 13, 15 és 18 óra 30 perckor. Kamenicáról 11, 14, 16 és 19 órakor indul a hajó.

— **Mükedvelőelőadás Kopácson.** A kopácsi önkéntes tüzoltótestület február 22-én mükedvelőelőadással egybekötött táncmulatságot rendez.

— **Betörés Becskereken.** Becskerekről jelentik: Neinberger István becskereki lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy távolléte alatt ismeretlen tettesek behatoltak lakására, ahonnan nagymennyiségü élelmiszert vittek el. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

A szuboticai munkás kulturkör kabaréja. A szuboticai munkás kulturkör február 21-én este fél kilenc órai kezdettel kabaré előadást rendez a Lloyd helyiségében. A kabarét táncmulatság követi.

A Reus kulturestélye. A Reus szuboticai zsidó ifjusági kulturegyesület február 21-én, szombaton este nyolc órai kezdettel a városi szinházban kulturestét rendez nivós programmal. *Klein* Ernő prológot mond, *Klein* György szaval, *Schulhof* Böske zongora-számokat ad elő, dr. *Vidor* Imre „A modern zsidó lélekrajza" cimen felolvasást tart, *Szmatana* Lajos zsidó dalokat énekel *Hay* Ella zongorakiséretével, *Ambrus* Balázs a verseiből olvas fel, végül a Reus szalonzenekara Rubinstein, Schubert és Beethoven-számokat ad elő. A müsort tánc követi.

— **Eljegyzés.** Mavrak Juliska és Knefely Péter (Novibečej) jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Február 15-étől uj repülőgépjárat közlekedik Prága—Bécs—Budapest között.** Bécsből jelentik: Február 15-étől kezdve uj légvonalat iktatnak be, amelynek menetrendje a következő: indulás vasárnap, kedden és csütörtökön Prágából 8 órakor; érkezés Bécsbe 11 órakor; indulás tovább Bécsből 11 45 perckor; érkezés Budapestre 12 óra 30 perckor. Az ellenkező irányban az indulás csütörtökön, szombaton és kedden Budapestről 11 óra 45 perckor történik; érkezés Bécsbe 13 óra 30 perckor; indulás Bécsből 14 óra 45 perc; érkezés Prágába 16 óra 15 perckor.

— **Kiutasitották a Berliner Tagblatt beogradi munkatársát.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség kedden kiutasitotta az SHS. királyság területéről *Berkes* Teodort, a „Berliner Tagblatt" jugoszláviai tudósitóját és három napi időt adott neki, hogy az ország területét elhagyja. A kiutasitást a rendőrség azzal indokolja, hogy Berkes az ország érdekei ellen tudósitotta lapját.

Esperantó tanfolyam kezdők részére a polgári iskolában (Wilsonova ulica) e hó 19én csütörtökön este 6 órakor kezdődik. A tiz hétig (20 óra) tartó tanitás dija 50 dinár

— Lefoglalták a Hrvatski Glas első számát. Oszijekről jelentik: A betiltott Hrvatski List helyett a lap tulajdonosai Hrvatski Glas cimen uj lapot akartak kiadni, melynek első száma kedden jelent volna meg. Kedden reggel az oszijeki rendőrség a lap épületét körülzárta, behatolt a nyomdába és a már kinyomott lappéldányokat lefoglalta. A rendőrség azzal indokolta intézkedését, hogy a Hrvatski Glas cimü lapra szóló kormányengedély régebbi keletü és megállapitható, hogy az uj lapot a betiltott Hrvatski List helyett akarják kiadni. Figyelmeztették a kiadókat arra, hogyha még egyszer kisérletet tesznek a lap kiadására, akkor a nyomdát és az egész épületet le fogják pecsételni. A kiadók a rendőrség eljárása miatt a törvényszékhez fordultak, amely szombaton hozza meg döntését.

— Tüzoltó mulatság Apatinban. Az apatini önkéntes tüzoltó testület vasárnap este a Lindenmayer-hotelben nagysikerü tombolaestét rendezett. A tombolát reggelig tartó tánc követte.

A Ma Este e heti szenzációs száma ma délután minden árusitónál kapható. Ára 12 dinár.

Pokolbál Sentán. A sentai Jevrejska Omladina február 21-én az Eugén-szálloda pokollá átalakitott összes termeiben nagyszabásu pokolbálat rendez. ördög, faun. és Luciferi csoportozatok felvonulásával. A bál iránt, amely az idei farsang legművészibb estjének igérkezik, már most is óriási érdeklődés nyilvánul meg.

SPORT

A becskereki footballbajnokság

Március hó elsején játszák le az első bajnoki mérkőzéseket

Becskerekről jelentik: A beográdi alszövetség titkársága most közölte az alszövetség becskereki alosztályával, hogy a tavaszi footballbajnokság március elsején kezdődik meg Becskereken. A mérkőzéseket nem sorsolták ki, hanem olyan utasitást küldtek az alosztálynak, hogy a bajnoki mérkőzéseket folytatólagosan minden ünnepnapon abban a sorrendben kell lejátszani, amilyen sorrendben az őszi mérkőzéseket bonyolitották le. Az utasitás közli azt is, hogy a mérkőzéseket melyik pályán játszák le, ami nagy visszatetszést keltett a becskereki egyesületekben, mert az utasitás értelmében több egyesület kénytelen idegen pályán játszani, holott saját pályája van.

A tavaszi szezont az *Obilics* kezdi meg a legtöbb győzelmi eséllyel. A csapat, amely az őszi bajnokságban harmadik helyen végzett, nagyszerü csapattal rendelkezik. Több uj játékosát azonban még nem szerepeltetheti mérkőzésein, mert igazolási idejük még nem járt le. Igy a beográdi *Jedinstvóból* átigazolt *Malekics* és a Versecről átigazolt *Jovanov* csak később vehetnek részt a bajnoki mérkőzéseken.

A *Kadima* a bajnoki szezont már két uj játékossal kezdi meg. Az egyik *Zsaberán,* az Obilics volt kapusa, a másik *Kovalszki,* aki a becskereki Slaviából lépett át a Kadimába. Ezeken kivül még több uj játékosa is van a Kadimának, *Jakobov* a Borácból, *Némei* és *Gáborov* Novibecséről és *Oldh* a Slaviából. A Kadimába lépett át *Nemes,* az UTE volt játékosa is, aki legutóbb az Obilics amatőr-trénere volt. Most a Kadima csapatát fogja trenirozni.

A becskereki csapatok közül a legnagyobb veszteség a *Slaviát* érte. Több tehetséges játékosa más egyesületbe lépett át, helyettük azonban nem jöttek ujak. Elhagyta a Slaviát *Egyedi* és *Hermann* is akik a Vasutasok egyesületébe kérték átigazolásukat. Rajtuk kivül a noviszádi *Vojvodina* volt kapusával, *Kresedináccal* is megerősödött a *Vasutasok* csapata.

A becskereki egyesületek közös ülésen foglalkoztak a beogradi alszövetség leiratával és elhatározták, hogy a bajnoki szezont csak március 15-ikén kezdik meg. Előzőleg három egyást követő vasárnapon serlegmérkőzést rendeznek egymásközt. Az első serlegmérkőzés lejátszására vasárnap kerül sor.

Március tizenötödikén a következő bajnoki mérkőzések kerülnek lejátszásra.

A Vasutas-pályán: Délután fél kettőkor Kadima—Obilics. Délután fél négykor Borác—Schwäbische.

Az Obilics-pályán: Délután fél háromkor Vasutas—Slavia.

A bajnokság jelenlegi állása: Slavia 9 pont. Vasutas 8 pont. Obilics 6 pont. Kadima 1 pont. Schwäbische 1 pont, Borac 1 pont.

A husvéti két ünnepen nem játszanak bajnoki mérkőzést Becskereken. E két napon a *Kadima* a noviszadi *Juda Makkabit* látja vendégül.

Arne Borg legyőzte Weissmüllert

Clevelandból jelentik: R. Skelton, a 200 m.-es melluszás olimpiai bajnoka az itt rendezett miting keretében 2 p. 43.4 mp.-re javitotta a 200-as mellusző világrekordot, amelyet eddig a német Rademacher tartott 2 p. 54.4 mp.-es idővel. A clevelandi uszoda méretei nem ismeretesek.

Az 500 yardos gyorsuszás végtelenül érdekfeszitő volt, mert Johnny Weissmüller mellett Arne Borg svéd bajnok is megjelent a startnál.

Weissmüller eleinte vezetett, de az utolsó két uszodahosszban fáradni kezdett és maga elé engedte Borgot, aki 2 yarddal, 5 p. 49.4 mp.-es uj világrekord alatt győzött.

A régi rekordot Weissmüller tartotta 5 p. 50.4 mp.-es idővel.

A verseny után hire kelt, hogy Weissmüllert vesebántalmak kinozzák és ezért nem versenyez többet egészen Amerika bajnoki mitingjéig.

Weissmüllernek, emberemlékezet óta, ez volt az első veresége.

Francia—magyar birkózócsapatmérkőzés Párisban. Párisból jelentik: Vasárnap rendezte a francia amatőr birkózószövetség csapatmérkőzését, amelyen a legjobb francia birkózókból összeállitott együttes a Franciaországban élő magyar birkózókkal mérte össze erejét. A magyar csapat tagjai a következők: Polgár, Elek, Marton, Csanádi, Szomolányi. A versenyen a magyar birkózók 3:2 arányban győztek a franciákkal szemben.

Kehrling győzelme St. Moritzban. St. Moritzból jelentik: A tenniszversenyek befejeződtek. A férfi egyesben 1. Kehrling; 2. Moldenhauer. A döntőben Kehrling biztosan győz. Szettarányok: 7:9, 9:7, 6:0, 6:1. A vegyespárosban 1. Kleinschroth—Neppackné; 2. Kehrling—Warschauer. Szettarány 6:4, 4:6, 6:3. A női egyesben 1. Nepparchné; 2. Warschauer. Szettarány 6:1, 6:2.

Nurmi még mindig ontja a világrekordot. Buffalóból jelentik: Nurmi és Ritola Buffalóban versenyzett. Nurmi 1 ¼ angol mérföldön indult és győzött 5 p. 23.8 mp.-es uj világrekord alatt, miközben a 2000 m.-es futás világrekordját is leszoritotta 5 p. 22.8 mp.-re. Ritola szerényen csak a 3000 méteres hendikepben indult és győzött 9 p. 3.8 mp.-es idővel.

Miss Lackie nyerte Amerika uszóbajnokságát is. Newyorkból jelentik: Az olimpiai hölgy-uszóversenyek egyik legnagyobb meglepetése az Európában ismeretlen nevü Miss Lackie győzelme volt 100 méteren, a honolului favorit, a barnaképü, párductermetü Weshelau és a »girlteam« primadonnája, a gyönyörü Miss Ederle fölött. Miss Lackie bebizonyitotta, hogy megérdemelten kapta az olimpiai babérágat. A vasárnapi mitingen fényes stilusban uszva 1 p. 2.7 mp.-es uj hölgyvilágrekord alatt nyerte Amerika 100 yardos uszóbajnokságát, Miss Waimdright, Miss Geratti és a negyediknek beérkező Miss Ederle ellen.

A szovjetkormány nem engedte Osloban versenyezni az orosz korcsolyázókat. Stockholmból jelentik: A moszkvai szovjettanács rendeletére nem engedték Osloba (Krisztiania) utazni azt a hét orosz korcsolyázó bajnokot, akik az ottani nemzetközi mérkőzésen akartak résztvenni. Az oroszok mégis elutaztak, de a moszkvai sportegyesület tilalma következtében nem vettek részt a nemzetközi mérkőzésen, hanem szombaton és vasárnap egy munkásklub zártkörü versenyén mutatták be képességeiket.

KINTORNA

Őnagysága az urához:

— Mucuskám, igaz, hogy csak a jövő hónapban lesz a születésnapod, de én már most megvettem neked az ajándékot . . .

— Mit ? — kérdi a férj gyanakodva.

— Egy hatszemélyes tea-szervizt. Hát én mit fogok tőled kapni a névnapomra?

A férj, mézédesen:

— *Egy zsilett-készletet, tizenkét pengével.*

*

Két orvos emberi tüdőről készült röntgenfelvételeket nézeget:

— Jó kép, — mondja az egyik.

— Igen, — feleli a másik — csak *a bal csucsnak hizelgett kissé a fényképész.*

*

Egyik szuboticai festőművész néhány nap óta egy papirkereskedő kövér feleségének megörökitésén dolgozik. A portré már meglehetősen előrehaladt állapotban volt, amikor a piktor igy szólt modelljéhez:

— Most pihenjen kissé asszonyom. A hátteret fogom festeni.

— *Megforduljak?*

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat

Az elterjedt riasztó hirek következtében, amelyek rosszhiszemüségből és szándékosan terjesztettek el a Srpska Zadružna Banka ügyeiről, az intézet igazgatósága a legszigorubb vizsgálat alapján megállapitotta, hogy a bank összes tartozásai, a bank tartalékaiban az alaptőke érintése nélkül nyernek teljes fedezetet, s ennek folytán a bank egyetlen hitelezőjének és betevőjének az érdekei sincsenek veszélyeztetve. Az igazgatóság már a napokban nyilvánosság elé fogja hozni a bank mérlegét, amely be fogja bizonyitani, hogy semmiféle nyugtalanságnak helye nincsen. Az igazgatóság már most is kijelenti, hogy felelősséget vállal a mérlegben feltüntetett tételek valódiságáért, amelyek a napokban fognak a nyilvánosság elé hozatni, ugy, hogy ezek alapján minden hitelezőnek és betevőnek a bank kétségtelen aktivája teljes megnyugvást fog nyujtani.

Dr. Koszta Hadzsi s. k.
Dr. Steva Adamovics s. k.
Nikola Koturov s. k.
Dimitrije Mihajlovics s. k.
Sima Masics s. k.
Milan Jovanovics (Jocin) s. k.
Milan Radonics s. k.
Djura Zurkovics s. k.
Zsivan Csicsovac s. k.
Dr. Nika Gyurics s. k.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. február 17.

Budapest deviza 1156—1178, valuta 1176—1184.

Prága deviza 55—56, valuta 55.25—55.75.

Berlin deviza 6.84—6.86.

Bécs deviza 1156—1160, valuta 1155—1160.

Trieszt deviza 39.60—39.70.

Newyork deviza 163.25.

—

Zürich, febr. 17. *Zárlat:* **Beograd 8.50,** Páris 27.15, London 24.7950, Newyork 519.50, Brüsszel 26.3250, Milanó 21.3650, Amsterdam 280.75, Berlin 123.50, Bécs 73.25, Szófia 377.50, Prága 15.35, Varsó 100, Budapest 72, Bukarest 2.65.

Beograd, febr. 17. *Zárlat:* Páris 322, London 293.25—293.50, Newyork 61.45—61.50, Brüsszel 14.65, Milanó 252.75—253, Prága 182.25—182.50, Berlin 14.65, Amsterdam 24.50—24.60, Genf 1182.50—1184, Bukarest 31, Bécs 867—868, Budapest 855.

Noviszadi terménytőzsde, február 17. Csekély forgalom mellett az irányzat továbbra is lanyha. Buza szerémségi 75 kg.-os 460 dinár, tengeri, bánáti Szenta paritásban 200 dinár, szerémségi 202.50 205 dinár. Liszt bácskai 0-ás 660 dinár, 5-ös kenyérliszt 540 dinár, bánáti 6-os kenyérliszt, Szenta paritásban 500 dinár.

Csikágói gabonatőzsde, febr. 16. Buza májusra 184.75, Buza juliusra 154.375, Buza szeptemberre 142.125, Tengeri májusra 127.375, Tengeri juliusra 128.75, Tengeri szeptemberre 128.25, Zab májusra 54.125, Zab juliusra 55.5, Zab szeptemberre 54, Rozs májusra 160.75, Rozs juliusra 135.5, Rozs szeptemberre 117.625.

Newyorki gabonatőzsde, febr. 16. Buza őszi vörös 202.75, Buza őszi kemény 198.75, Tengeri 133.875, Liszt sp. w. cl. 840—875.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna:* Bezdán 154 (+14), Vukovár 127 (+8), Palánka 128 (+4), Noviszad 101 (+2), Zemun 43 (—), Pancsevó 12 (+2), Szmederevó 141 (—), Orsova 94 (+3). *Dráva:* Maribor 36 (—3), Donji Miholjac —28 (+5), Oszijek —8 (+5). *Száva:* Zagreb 50 (—50), Sisak 250 (+130), Jasenovac 282 (+132), Samac 52 (+4), Beograd —38 (—). *Tisza:* Szenta —84 (—), Becse —52 (—), Titel 64 (—1).

HA NYUGODTAN AKAR ALUDNI
biztositsa lakását és üzletét
„BERNOLD"-féle
acél- és faredőnyökkel
GYÁR: NOVISAD 1018

MORAVETZ
zeneműkereskedése
TIMISOARA
Románia zeneműközpontja
Minden megrendelést gyorsan és pontosan elintéz. — Jegyzékek ingyen. 372

Gummi füzők 350·— dinártól
Haskötő és Gradhalter
orvosi rendelésre.
Hasfüző, Gyomorszoritó, Melltartó,
Régi füzőket divatosra átalakitok.
Virág Leontin Aleksandrova ulica 11.

NYILTTÉR.

Polgárok! Munkások!

Minden ember tartozik aggkoráról, elhalálozása esetén pedig családja sorsáról gondoskodni.

Biztositsa tehát magát munkaképtelenség és halál esetére!

Minden hajlékkal rendelkező polgár vagy munkás tartozik magát megóvni esetleges tűzesetből vagy betörésből eredő károsodástól.

Föltétlenül biztositsa tehát hajlékát tüz és betörés ellen!

Vojvodina polgárságának és munkásságának legjobban bevált hazai biztositó intézete a **„Dunav" Biztositó R. T. Zagreb,** mely a biztositás minden ágazatával foglalkozik.

„Dunav" Biztositó R. T.
Főügynöksége Subotica
Vilsonova ul. 11. I. em.

1379

Izvrš. br. 22/1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. od. 1881. objavljuje, da će se usled odluke broj 7452/1924. subotičkog kralj. sreskog suda, a u korist ovrhovoditelja Barze trg. firme d. d. zast. po dr. Simi Palocu advokatu iz Subotice protiv ovršenika radi namirenja tražbine Din. 2010.— s. p. p. na javnoj dražbi prodati pokretnine popisane u plenitbenom zapisniku broj Gn. 4887/1924, i to poimence: jedan plin motor za mlinu, procenjen na Din. 21.500.—

Dražba će se održati *dana 21. februara 1925. u 11 sati pre podne u Srbobranu na licu mesta.*

Kupac je dužan na osnovu §§-a 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881. preuzeti kupljenu stvar i odmah isplatiti.

Stari-Bečej, 20. januara 1925.

VLADISLAV ELEK
kr. sudski izvršitelj.

Főzelék, virág- és pázsitfümagot legjobb már most beszerezni. Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. Naponta friss olasz virág kapható

Balog Lina Subotica

Nyilatkozat.

Alulirott Kertész Béla kijelentem hogy a „Progres" távirati irodának társtulajdonosi minőségben vagyok igazgatója és egyuttal az „Avala" hivatalos távirati iroda vojvodiniai osztályának egyik igazgatója, nem pedig a Nova Pošta kiadóhivatali főnöke. A Nova Severna Pošta a „Progres" sajtóvállalat alapitása és mint ilyen érdekközösségben és függő viszonyban van velem, aki jelenleg határátlépésért rám rólt 14 napi büntetésem töltöm ki. „A Progres és a Nova Pošta igazgatósága" aláirással ellátott nyilttéri nyilatkozatra kijelentem, hogy az arra illetéktelen ember müve lehet, mert nem tételezhetem fel társamról, hogy ilyen az igazsággal és a kereskedelmi szokásokkal nem egyező nyilatkozatot tegyen.

Subotica, 1925. február 17.

1411 **Kertész Béla**

Poziv

MALI-IDJOŠKA KREDITNA ZADRUGA

održaće dana 1. marta 1925 posle podne u 2 sata u Malom-Idjošu u sopstvenim prostorijama svoju

XXIV. godišnju redovnu skupštinu

na koju se svaki akcionar ovim putem poziva.

Meghivó

A MALI-IDJOŠI HITELSZÖVETKEZET

XXIV. évi rendes közgyülését

1925 év március 1-én délután 2 órakor Mali-Idjoson a saját helyiségében fogja megtartani, amelyre minden részvényes ezuton hivatik meg.

TÁRGY:

1. A mult közgyülési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Az igazgatóság és a felügyelőség jelentése az 1924. üzletévről, annak eredményéről, a számadások beterjesztésével.
3. Az igazgatóság és a felügyelőség részére a felmentvény megadás.
4. A tiszta nyereménynek hovaforditásáról való intézkedés.
5. Jelentés a XIX.-i csoport mikénti felosztásáról.
6. A XX. csoport felosztásáról való intézkedés.
7. Esetleges jelentések és inditványok.

Inditványt irásban 3 nappal előbb kell az igazgatóságnak beadni. De csak azok az inditványok lesznek elfogadva, amelyek az alapszabályoknak megfelelnek.

Figyelmeztetés! Amennyiben a közgyülés 1925. év március 1-én határozatképes nem lenne, ugy a közgyülés tekintet nélkül a megjelent tagok számára, 1925. *év március 8-án, minden meghivó nélkül fogja a* Hitelszövetkezet megtartani.

Igazgatóság.

Pályázat

A bačka-topolai Izr. hitközség ezennel pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett másodkántor-sameszi állásra, amely azonnal betöltendő.

Pályázótól megkivántatik, hogy sochet-ubodek legyen, a sameszi állás körüli teendőket, valamint az incassót ellássa; szükség esetén az első kántort helyettesitse. Mohel előnyben részesül.

Javadalmazás drágasági pótlékkal együtt a hitközségtől havi 1750 dinár, a Chewra-Kadischától havi 500 dinár, továbbá szabad lakás, évi 40 mml bükkhasábfa és a szokásos mellékjövedelmek.

Pályázati kérvények iratokkal felszerelve alulirott Elnökséghez küldendők be.

Bačka-Topola, 1924. november hó 10.

Komlós Izidor jegyző — 1071 — **Székely Ignác** elnök

Broj 39—s. o. 1925.

Dražbena objava

Potpisani kr. sudski izvršilac na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. iz 1881. godine objavljuje, da će usljed odluke broj Gn. 132—1925. kr. sreskog suda u Odžacima za korist ovršioca Ernesta Hermana iz Subotice zastupanoga po advokatu Dr. Imre György iz Subotice protiv ovršenika iz Bača radi namirenja tražbine od 1002 dinara i pp. prodati na javnoj dražbi pokretnine upisane u zapisniku plenidbe na broj Gn. 132/1925. i procenjena na 15.000 dinara dućanska polica, dugmadi, frankova kava i pamuka.

Dražba će se održati dana 6-og marta 1925. godine u 10 sati pre podne u opštini Bač.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar u smislu §§. 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881. godine.

U Odžacima, dne 14-og februara 1925. godine.

JOVAN VACI
kr. sudski izvršitelj.

VÁROSI TANÁCS STARA-KANJIŽA
Broj 957—1925.

Hirdetmény

Alulirott városi tanács ezennel közhirré teszi, hogy 1925. február 25-én d. e. 9 órakor a város háza udvarában nyilvános árlejtésen elad 40—50 q lehántolt (fehér) vesszőt.

Stara-Kanjiža, 1925. február 10.

1388 **Városi Tanács**

Tagfelvétel.

Értesitjük a helybeli izraelita hitközség tisztelt tagjait, hogy Szent Egyletünk folyó év március hó 8-án (Aszifát) tagfelvételi ünnepélyes közgyülést tart, miért is felhivjuk mindazon hittestvéreinket, kik magukat Szent Egyletünk kötelékébe felvétetni óhajtják, hogy ebbeli kivánságukat az egylet irodájában (VI., Zrinjski trg 23.) hétköznapokon (szombat kivételével) délután 3—6 óra között bejelenteni sziveskedjenek.

A suboticai Izr. Szentegylet
(Chewra Kadischa) Elnöksége

870

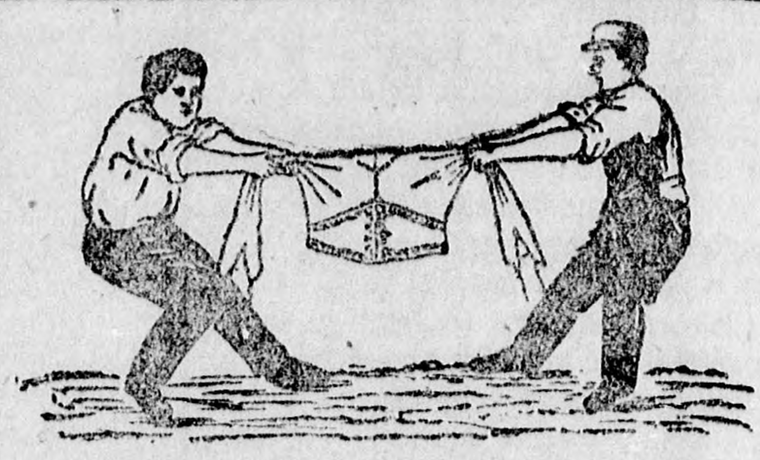

ELSZAKITHATATLAN FEHÉRNEMŰ
mindenkinél olcsóbban 9591
KRAUSZ BÉLA i DRUG SUBOTICA
Rudičeva ulica 3. — Ügyeljen a címre!

Uj könyvek! Most jelent meg!

Dr. Milkó Izidor (Baedeker) hat uj könyve

1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
3) Spekuláné és társai. Egy kötet vidámság
4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
6) Baedeker irásaiból (Novellisztikus dolgok)

A ujabb magyar szépirodalom legjobb müvei. A könyvek müvészi kiállitásuk révén is ajánlhatók minden könyvgyüjtőnek

A 6 kötet ára portómentes küldésével 320 dinár
Egy-egy kötet ára 60 dinár

Megrendelhető a BÁCSMEGYEI NAPLÓ kiadóhivatalában Subotican és a fiók-kiadóhivatalban Novisadon

588

BUTOROK

hálók, ebédlők, leányszobák, teljes lakásberendezések

mélyen leszállitott árakon

Megrendelést pontosan készitek, saját vagy adott rajz után. Minden stilben, legmodernebb kivitelben. **Jótállással!**

Éder Kálmán mü- és butorasztalos
MÜHELY és BUTORRAKTÁR:
Vilsonova ul. 40. (volt képezdével szemben)

Motoros csónak

A motor 4 tonnás facsónakba van szerelve, **személy**szállitásra és vontatásra is alkalmas. **Továbbá egy** 25 tonnás **deregye,** mindkettő 1924-ben készült, együtt vagy külön is, elköltözés miatt eladó.

Csabai Menyhért
Senta, Lazek Lazarevics ul. 24 szám.

1336

Tojásos
és minden egyébb méretü
ládát

megrendelésre is, azonnal raktáramból legolcsóbban szállitok

Glied Gyula ládagyára Subotica
Telefon: 299. 1372

Állandó munkára keresek egy képzett

mechanikust

aki kerékpár-, varrógép-, irógép- és fegyverjavitásban tökéletesen jártas

GÖRBE JÁNOS STARI-BEČEJ

A legszebb lemezujdonságok minden nyelven!
COLUMBIA gramafonlemezek vezérképviselete egész Jugoszláviára

Varrógépek, kerékpárok, gramafonok és azok alkatrészei!
„VIKTORIA„ nagykereskedésében SUBOTICA, Zrinjski trg 2 és Pašićeva ulica 9 alatti átjáró ház.
Viszonteladók kérjék speciál ajánlatainkat! 1080

„DAMA„
FEHÉRNEMÜSZALON
Tolstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít: női- és gyermekfehérnemüt, hozott és saját anyagból, azonkivül pyjamákat, ágygarniturákat, stórokat stb. a legszebb kézimunkával. 9007

Asztalosok!
I-a fichte asztalosáru 1373
legolcsóbban
GLIED GYULA
fatelepén, Bajski put kapható
Ugyanottakácoszlopok 2-7 m.-ig kaphatók.

Rückkuppelung nélküli komplett
S. I. T. I. RADIO KÉSZÜLÉKEK
RADIO-készülékek összeállításához szükséges ALKATRÉSZEK, szakszerü ANTENNAÉPITKEZÉS
Fejkagyló — Akkumulatorok
Brown Lautsprecher — Batteriák
Brown Mikrophon — Audionlámpák
PALLAS RÁDIO-VÁLLALAT SUBOTICA
PAJE KUJUNDŽIĆA ULICA BR. 4. 310
a milanói „S. I. T. I“ gyár jugoszláviai képviselője

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapitva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.
Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sentai put.
MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY ÉS DRAPERIA ANYAGOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU FUTÓSZŐNYEGEK,
PERZSA és SMYRNA SZŐNYEGEK
NAGY VÁLASZTÉKBAN. PATENT ROLETTA RUDAK
AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERTI TÖMLŐKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBŐL, MINDENNEMÜ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT
PONYUAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

„ATOM“
Subotica
Samottanyag, öntőhomok és használt deszka kapható.
9204

Minden üzletágban tökéletesen jártas kereskedő három nyelv tudásával
könyvelői vagy utazói állást vállal
eset eg vidéken is.
Szives ajánlatok „Lelkiismeretes“ jeligére a kiadóhivatalba. 1313

Szöllővessző és oltvány árusitás
A földmivelésügyi miniszterium engedélye és szakfelügyelete alatt müködő szőlészetemben azonnali szállitásra kapható igen mérsékelt árban mindenfajtáju
szöllőoltvány, gyökér, vad- és simavessző
korlátlan mennyiségben. Kérjen árjegyzéket!
A megrendelések intézendők:
RESCH MIKLÓS utóda szőlészete NOVISAD, Zrinji ul. 23

Braća SPITZER Faárugyár Subotica

Rőfös árukat
partit minden kvantumot veszek
PEICS ISTVÁN
1395 Subotica, I. Šučeva ul. 5.

J. N. Schulhof d. d. Osijek
Jugoszlávia legrégibb és legnagyobb fával égető mészmüvek
Ajánl
beremend-harsányi kőből égetett, elsőrendü, fehér,
darabos meszet
Minden mennyiség azonnal szállitható. Kizárólagos képviselet a Vajdaság részére
Révai Adolf, Subotica 226
Telefon 5-51.

BUTOR Hálószoba, ebédlő és irodaberendezést elad, amig a készlet tart, mélyen leszállitott árak mellett, a gyár átalakitása miatt, nagyban és kicsinyben, a legegyszerübb, a legfinomabb, elsőrendü kivitelben
ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD
Fizetési megkönnyités 274

A
„CITROËN“ AUTÓ
a francia autóipar vezető márkája. Iparosok, kereskedők, orvosok, gazdáknak stb. legalkalmasabb, mert
beszerzési ára olcsó
üzemköltsége elenyészően csekély
kezelése igen egyszerü
Kapható
10 és 20 HP, 2–6 üléssel a legmodernebb kivitelben 40 000 dinártól kezdve
Részletes árajánlattal szolgál
S. AD. ENGL
SUBOTICA, JELAŠIĆEVA ULICA BR. 2.
810

Fémrudak üres és teljes csapágyöntvények speciális bronzöntvényekből mindennemü üzem lokomobil és mezőgazdasági gépekhez nyersen és kidolgozva
MEMA SUBOTICA
Fémöntöde osztály
Öntvények minden anyagból mint vörösrézsárgarézfémek ólom cink stb. modellek és rajzok után Saját modellasztalos és konstrukció osztály
Szállitások azonnal és szakszerüen eszközöltetnek

Tavaszi
VETŐBÜKKÖNYMAG
kapható
ÁCS GÉZA, SUBOTICA
mag és terménykereskedő, Petrogradska ul. 7. Telefon 120. 1206

SMYRNA SZŐNYEGEKET
müvészi kivitelben készit
Gyapjuipar rt. Vel. Becskerek
Képviseletek:
Subotica: Hoffmann Mihályné özvegye
Novisad: Krausz Ede
Képviseletek:
Sombor: Butoresarnok
Zagreb: S. Turković, Oktogon
3301

KORZÓ MOZI * **LIFKA MOZI**

Hétfőtől—szerdáig
Harrold Lloyd
felléptévelkacagó előadások
Szinre kerül:
A hálókocsik ellenőre
Pompás vigjáték és
Dr. GÓLYA BÁCSI

Hétfőtől—szerdáig
A nagy sikert aratott mestermü
Notre Damei toronyőr
befejező része.
Nagy zenekari kisérettel.
Csütörtöktől a Lifkában Harry Piel ezidei első attrakciója
Veszedelmes nyomokon

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

FOGLALKOZÁS

Keresek azonnali alkalmazásra három ügyes szobómunkást. Popovics Bogdán szabó Vel.-Kikinda. 1262

Fiatal *épületfaszakmában* jártas hivatalnok, ki a szerb, magyar, német nyelvet birja, adja be ajánlatát Vajda és Fischer cégnek Bajmok. 1203

Gabona szakmában több évi gyakorlattal biró raktárnok állást keres. Beszél és ir magyarul és szerbül. Cim: Tóth István Subotica, Kisbajmok 249. 1402

JEGYGYŰRŰK
40 dinártól
KÖVES GYŰRŰK
30 dinártól
ÓRÁK
40 dinártól
ÁDÁM
ékszerésznél Rudics ulica 6.

Soffőr, németországi bizonyitványokkal, józan és lelkiismeretes, beszél és ir öt nyelven, állást keres. Löwenberg János, Novi-Vrbas I., 50. 1403

Intelligentes Fräulein wird zu einem 5 jährigen Knaben zum sofortigen Eintritt gesucht. Adresse in der Administration. 1407

Házmester kerestetik. I., Šenoe ulica 32. 1283

Lakást kaphat uriflu teljes ellátással. Cim a kiadóban. 1366

VALÓDI ZEISS
SZEMÜVEG
TELEFON 216

Kapható: 9555
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica
Javitásokat vidékre is azonnal

Sörkihordó, aki ebben a szakmában jártas és aki a helyi vendéglősöknél jól be van vezetve, felvétetik. Muči i Drugovi, Park Kralja Petra 10. 1367

Vizsgázott soffőr mielőbbi belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 1308

„MIR“ vendéglő
házzal együtt
ELADÓ
és azonnal átvehető. Beltéren kisebb házzal esetleg el is cserélhető. Raczkó Mihály.

60.000 dinárig tőkés-társ kerestetik vendéglő, kávéház és mozi vállalathoz. Befektetett tőke biztositva. Cim a kiadóban. 1375

Boltiszolga felvétetik. — Klein Géza Subotica.

Képviseleteket
elvállal suboticai rövidáru nagykereskedő, ki Bánátban, Bácskában és Baranyában jól be van vezetve. — Cim a kiadóhivatalban

Eladó egy 6 szobás ház mellékhelyiségekkel. V., Varoška ul. 18. 1191

VÉTEL-ELADÁS

Zongorát, pianinót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkivül nagy választék uj angol és bécsi szerkezetü, valamint átjátszott zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

KIRÁLYHALMI
szőlőbirtokos telepén
300 hektó magasfoku
rizlingbor
kisebb tételekben is
ELADÓ
Bővebbet
BEER ALBERT
Subotica, VII. Miloš Obelić ulica 19.

Eladó 8 HP Máv. magánjáró garnitura. A gép Dolina megállótól két km.-re van. Levélcim: Dukai Tamás Stara-Kanjiža. 1378

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállitásra; v. férfi, női raglán és télikabátnak való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérnemüek és minden más tárgyak állandóan olcsón eladatnak, Subotica I. kör. Bogovićeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

BOSCH
mágnesgyujtó készülékek javitása. — Delejezés saját egyenáramu magasfeszültségü villamostelepen. Tekercselés. — Tartalékrészek raktáron
Schmerek Engelbert
Veliki-Becskerek
Etvešova (Magyar) ucca 24.

Gumi, gabardin és impregnált, férfi és női esőköpenyek 400 din.-tól feljebb Eisler Izsónál, Barátok temploma során. 1389

Hires festőmüvészek reprodukciói
modern keretezéssel
Cigler, Kaić és Társa
Subotica, a barátok temploma mellett

Valódi
perzsaszőnyegek
érkeztek direkt Perzsiából
minden nagyságban és qualitásban, u. m.: Buchara, Afgan, Szamarkand, Beludzsistan, Siraz, Sirván, Szaruch, Tafrisz, Mesched, Szine, Farachan, Jamud, Kadah, stb. Olcsó árak. Megtekinthető reggel 9—20 óráig este
„Hotel National“-ban 2. szoba

Keveset használt batár (4 személyes fiaker) jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Götz Rezsőnél Albunár. A batár igen elegáns, ugy csukva mint nyitva lehet használni. 1401

ÖSSZECSUKHATÓ ÁGYAK
vasrámán, rézzel bevont drótfonatta.

130x75 cm nagyság ára 300 Din.
200x80 „ 400 Din.
Szétküldés utánvéttel is
„ZMAJ“ d. d. Zagreb, Petrinjska ul. 3

15 év óta fennálló gabonaüzlet elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető. Leveleket »Jó üzlet« jeligére a kiadóba kér. 1288

KÜLÖNFÉLE

Felvilágositásokat katonaügyekben, kinek mennyit kell szolgálnia stb. csak levélben legpontosabban „Biró“ Subotica, Aleksandrova 9. ad.

Soványitó és hizlaló kurák Radió kezeléssel garancia mellett, havonként 3 kg. fogyás avagy 3 kg. hizás. Külön női és férfi kabin. Csak Mittler kozmetika. 1118

ÉPITKEZÉSEKHEZ
legolcsóbb és legjobb anyagot szállit
ÁRPÁDFY JENŐ
Subotica, Paje Dobanovačkog 5

Hatschek ETERNIT pala
Keramittéglák és lapok
Fajence, Majolika lapok
munkával együtt
Égetett agyagcsövek
PILISVÖRÖSVÁRI
kőpor
terazzó
kédara
agyag, fehér és vörös
piktorföld stb.
Gipsz minden célra
PARKETTÁK
Cement
Mész 1408
Chamottégla
Chamottliszt
Mindezek
nagyban és kicsinyben

Különbejáratu butorozott szoba konyhával kiadó. — Ivics vendéglő, Vilsonova ul. 60. 1386

Destilacija Drva D. D.
Zagreb-Tešlić
Ajánl elsőrendü
retorta faszenet
vagontételben. — Képviselet Subotica részére
Révai Adolf Subotica
529 Telefon 551.

2 szoba-konyha, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakást keres egy gyermektelen házaspár. A lakbér személyes megállapodás szerint, közvetitő nélkül. Cim a kiadóban. 1405

HAJFESTÉST
valódi STENNÁVAL garantálás mellett szakszerűen végez
Kummerkammer Sombor

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

FOGORVOSI MÜTEREM
Novisadon
teljesen modernül berendezve, megbetegedés miatt
ELADÓ
Cim megtudható
SCHMOLKA hirdetőjében
Novisad, Futoški put 2. sz.

KERJEN

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D.D.
NOVISAD

Papiráruk. Irodai felszerelések.
— Üzleti könyvek —
Szépirodalmi müvek, hangjegyek, ifjusági iratok
nagy választékban legalkalmasabban beszerezhetők
HEUMANN MÓR
könyv- és papirkereskedésében Subotica Jelačićova ulica 1. — Alapittatott 1881. évben

KLEIN GÉZA és FIAI SUBOTICA
AUTORIZÁLT FORDÜGYNÖKSÉG

8 hengeres 60 lóerős motor

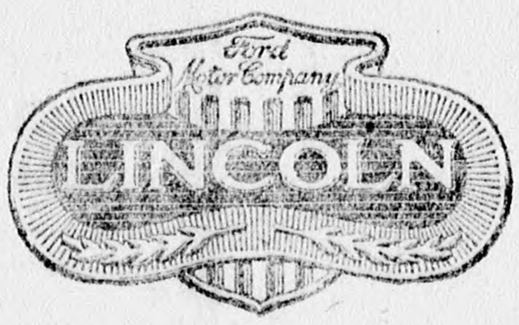

150 klm. sebesség

HENRY FORD gyártmánya a
Lincoln
AUTO

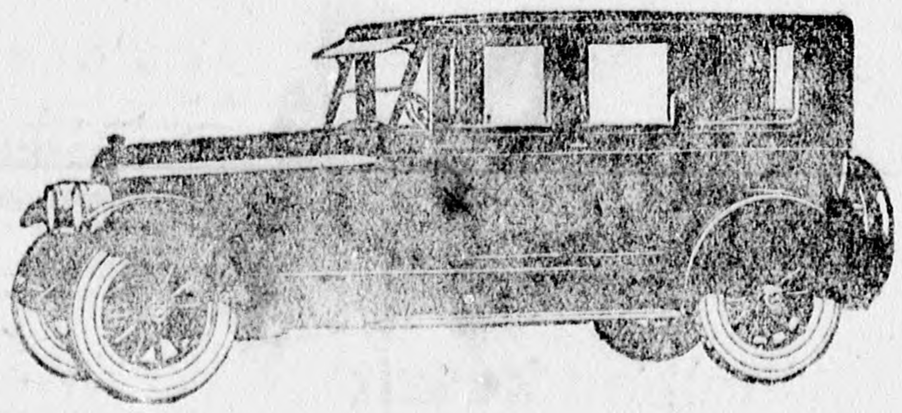

A Fordmüvek óriási hatalma, 5 világrészt átölelő organizációja áll a Lincoln mögött

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körforgógépén Subotican.